GYULA BÁCSI.

**

A MESEMONDÓ.

LÖSCHINGER HÚGÓ EREDETI RAJZAIVAL.

BUDAPEST.

AZ ATHENAEUM IROD. ÉS NYOMDAI R. TÁRSULAT KIADÁSA.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

238.489
M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA
I. Nyomt. Növedéknapló
189 8 év 820. sz.

Budapest. Az Athenaeum r. t. könyvnyomdája.

TARTALOM.

	Oldal
A »Mesemondó« története	1
A liget tündére	13
A bűvös fügék	49
Az aranyrigó	69
A bűbájos sziget	93
Pillangócska	125

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

A MESEMONDÓ TÖRTÉNETE.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Hol volt, hol nem volt, a kidűlt, bedűlt, kemencén innen is túl is, volt egyszer egy szerencsétlen flótás, a kinek semmi sem sikerült, akár mihez is fogott. Már mindenféle mesterséget megpróbált, hivatalt is vállalt, sőt még regényt is írt, de sehogy sem bírt boldogulni, pedig nagyon szorgalmas volt.

Mikor már nem tudott mihez fogni, végre az az eszméje támadt, hogy bejárja az egész világot és mindenfelé meséket mond a kis gyermekeknek. Azt hitte, hogy ez könnyű mesterség és a mellett még maga is szórakozni fog, mert nagyon szerette a gyermekeket. Nyakába vett tehát egy szépen szóló gitárt és megindúlt útjára; mikor beért az első városba, hangos zeneszóval ment a főtérre és magához édesgette a jó kis gyermekeket:

— Meséket, kis fiacskáim, meséket! Ki akar szép meséket hallani?

A kis gyermekek hamar összeszaladtak és egész csődület támadt a Mesemondó körül. Ő pedig elkezdte:

— Volt egyszer egy király, meg egy királynő, a kiknek nem voltak gyermekeik; sokat búsúltak e miatt és számos fogadalmat tettek . . .

— Tudjuk, tudjuk, — kiáltottak közbe a gyermekek; — ez a *Csizmás kandúr.* — Mondj egy másikat.

— Akkor hát egy másikat mondok.

És elülről kezdte:

— Volt egyszer egy aranyos kis leányka, a kinek az anyja bolond volt, a nagyanyja pedig még bolondabb; a nagymamája egy vörös sipkát csinált neki . . .

— Tudjuk, tudjuk, — kiáltottak közbe a gyermekek; — ez a *Kis vörös bóbitás.* — Mondj egy másikat.

A szegény Mesemondó már bosszankodni kezdett, de azért hamarosan egy másikba fogott:

— Volt egyszer egy nagy úr, a kinek volt egy kis leánya. Mikor a felesége meghalt, még egyszer megnősült és egy özvegyet vett el, a kinek két leánya volt . . .

— Tudjuk, tudjuk, — kiáltottak közbe a gyermekek; — ez a *Hamupipőke.* — Ha mást nem tudsz, akkor tovább mehetsz.

A midőn látták, hogy csak a régi, ismeretes meséket tudja, a melyeket már meg is untak, hátat fordítottak neki és elszéledtek.

A szegény Mesemondó nehéz szívvel, szégyenkezve sompolygott ki a városból. Aztán betért a legközelebbi városba, s ott is hangos zeneszóval ment a főtérre és megint magához édesgette a jó kis gyermekeket:

— Meséket, kis fiacskáim, meséket! Ki akar szép meséket hallani?

A kis gyermekek hamar összeszaladtak és egész csődület támadt a Mesemondó körül. De akármelyik meséjébe kezdett, mindjárt közbe kiáltottak:

A tündérek országos vásárt tartanak (7. lap).

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

— Tudjuk, tudjuk. Ha mást nem tudsz, akkor tovább mehetsz.

S midőn látták, hogy csak a régi, ismeretes meséket tudja, a melyeket már meg is untak, hátat fordítottak neki és elszéledtek.

A szegény Mesemondó pedig, mikor mindenütt így szégyenben maradt, nagyon elkeseredett, és keserves sírásra fakadt. Most már igazán nem tudta, hogy mibe fogjon, ha már ez sem sikerült neki. Mikor nagy sokára jól kisírta magát, bánatos szívvel neki indúlt a nagy világnak, és, csak úgy találomra, ment, mendegélt, míg csak be nem alkonyodott.

Késő éjszakára egy sűrű erdőbe ért és lefeküdt a puha fűbe, egy nagy fa alá, mert már nagyon el volt fáradva. De nem tudott elaludni; annyira félt, hogy nem merte a szemeit sem lehunyni. Úgy tetszett neki, mintha a fák, a bokrok, sőt még a kis virágok is, susogva beszélgetnének, pedig talán csak a szellő ingatta a gazdag lombokat; aztán a baglyok visítottak, a tücskök czirpeltek, a farkasok ordítottak és a szegény Mesemondó reszketett, hogy ezek a vadállatok mind az ő életére törnek.

Egyszerre csak, pontban éjfélkor, látta, hogy az egész erdő kivilágosodik, mintha fényes nappal volna; minden fa, virág és bokor csak úgy ontotta magából a vidám, ujjongó népet, amely énekelt és tánczolt, mialatt köröskörül, egyetlen szempillantásban, gyönyörű sátrak és bódék emelkedtek, megrakva szebbnél szebb, csodálatos dolgokkal, a melyek fényesebben ragyogtak, mint az arany és a drága kövek.

A szegény Mesemondó csak most vette észre, hogy a tündérek országos vásárt tartanak, s a mint elámúlásából magához tért, kissé neki bátorodott és fölkelt fektéből. Így gondolkozott:

— Talán meséket is árúlnak a tündérek; uj, szép meséket: megpróbálom, hátha vehetek egy párt.

S félénken oda ment a legelsőhöz, a ki piros bársony sátor-

ban mézeskalácsot, beszélő szóló szőlőt, meg mosolygó almát árúlt. Habozva megkérdezte:

— Nem árúl uj meséket?

— Uj mesék már nincsenek; kiveszett a magjuk.

A Mesemondó fejét csóválta erre a furcsa válaszra, és tovább ment; oda settenkedett egy másik tündérhez, a kinek sokkal szebb portékái voltak, mert színezüst sátorban árúlta a mézes márcot, a beszélő csutorát, meg a zenélő ködmönt, és ettől is megkérdezte:

— Nem árul uj meséket?

— Uj mesék már nincsenek; kiveszett a magjuk.

— Ez is.

Most már egészen elvesztette a bátorságát, és lassan, vizsgálódva járt körül a ragyogó vásárban, a hol mindenki örült és mulatott, csak egyedül ő volt szomorú. Végre, midőn már betelt a mindenféle drágaságok szemléletével, megint csak neki bátorodott, és kiválasztotta a legfényesebb bódét, mely színaranyból készült és gyémántos csillagokkal volt teleszórva. Egy cukros kis babatündér árúlgatott benne járó bábukat, beszélő kecskéket és tűzokádó tortákat; a szegény Mesemondó alázatosan megemelte a kalapját és félénken kérdezte:

— Nem árúl uj meséket?

— Uj mesék már nincsenek; kiveszett a magjuk.

— Most már hát vége.

Mikor a jószívű babatündér látta, hogy a szegény Mesemondónak a szemei megtelnek könnyekkel, megszánta, és azt mondta neki:

— Tudod mit? Menj el a Fantázia tündérhez, annak van sok, de nem akarja elmondani senkinek sem. Ragyogó gyémánt barlangban lakik, egy narancserdő közepén és szárnyas arany lovon jár; de ha fölkeresed, vidd el magaddal Tündér Ilonát, Árgirus királyfit, a Hamupipőkét, a Csizmás kandúrt és a töb-

bieket is mind. Próbáld meg: bár úgy is tudom, hogy hiába jársz.

— Nem tesz semmit: azért megpróbálom.

És a szegény Mesemondó reménykedve útra kelt, hogy megtalálja Tündér Ilonát.

— Oh, én szép Tündér Ilonám, jer velem.

— Nagyon szívesen.

— Oh, hatalmas Árgirus királyfi, jer velem.

— Oh, szelid Hamupipőke, jer velem.

Így aztán összegyűjtötte valamennyit és megindultak. Szerencsére, az apró-cseprő kis tündérek tudták, hol lakik a Fantázia tündére, és hamar megtalálták a narancserdőt és annak közepén a gyémántbarlangot. Az ajtó előtt egy nagy kutya állt őrt és haragosan rájuk kiáltott:

— Kit kerestek?

— Fantázia tündérét; — mondták az apróságok, s aztán körbe fogták a nagy kuvaszt és addig incselkedtek vele, míg az egészen megbarátkozott velük, és megtűrte a Mesemondót is.

— Nincs itthon; várjátok meg.

Félóra múlva nagy zúgás támadt a levegőben s egyszerre vakító fény áradt le a magasból; a szárnyas aranyparipa tombolva, prüszkölve szökkent le a földre, és a hátán ott ült ragyogva, mosolyogva a Fantázia világszép tündére. Mindjárt megismerte a kis aprószentjeit, a kik a nyakába ugráltak és valamennyit sorra csókolta; de a mint meglátta a szegény Mesemondót, a ki alázatosan és szégyenkezve félrevonúlt, haragosan összeránczolta fényes homlokát és rákiáltott:

— Hát te ki vagy? Mit keressz itt?

És el akarta kergetni. De az apró tündérek megkérlelték, és mindent elmondtak neki:

— Ez a szerencsétlen flótás már mindenféle mesterséget megpróbált, de mindenbe belebukott. Utoljára beállt Mesemon-

dónak, de a kis gyermekek, a kik a mi történeteinket már mind ismerik, most uj meséket kérnek tőle, s mivel ilyeneket nem tud, nem is akarják meghallgatni. Aranyos Fantázia tündér, édes jó kis mamánk: segíts rajta te.

— Uj mesék már nincsenek; kiveszett a magjuk.

— Édes jó Fantázia tündér, segítsen rajtam, — könyörgött zokogva a szegény Mesemondó.

A könnyek láttára a jó Fantázia tündérnek megesett a szíve.

— Megyek, jövök.

Bement a ragyogó gyémántbarlangba, s aztán rövid idő múlva ismét kijött és a kötényében hozott valamit.

— Fogjad; — szólt a Mesemondóhoz. — Talán ez segít rajtad.

S oda adta neki mind; volt benne egy kecske meg egy tyúk, két kis aranytojás, sok-sok füge, meg számos más különös dolgok.

— Mit csináljak velük?

— Vidd magaddal és majd meglátod.

A Mesemondó hálás szívvel köszönte meg a jó Fantázia tündér ajándékait, hazakisérte kis társait, s a legelső városban, a hová ért, hangos zeneszóval ment a főtérre, és magához édesgette a jó kis gyermekeket.

— Meséket, kis fiacskáim, meséket! Ki akar szép meséket hallani?

A kis gyermekek hamar összeszaladtak és egész csődület támadt a Mesemondó körül. Ő pedig kezébe vette a tyúkot meg a kecskét és elkezdte:

— Volt egyszer egy ....

Egy szót sem tudott abból, a mit el akart mondani, de alig kezdett el beszélni, a szó csak egyre folyt, ömlött ajkairól, mintha már régen betanúlta volna: ez volt az első mese: *A liget tündére.*

A mese tetszett a gyermekeknek, a kik körültáncolták, és könyörögtek neki:

— Egy másikat! egy másikat!

A Mesemondó pedig találomra benyúlt a mellényzsebébe és kivette a két arany tojást, a Fantázia tündér ajándékát; aztán ujra neki fogott:

— Volt egyszer egy ....

Egy szót sem tudott abból, a mit el akart mondani, de alig kezdett el beszélni, a szó csak egyre folyt, ömlött ajkairól, mintha már régen batanúlta volna; s ez volt a második mese: *A bűvös fügék.*

A mese tetszett a gyermekeknek, a kik körültánczolták, és könyörögtek neki:

— Egy másikat, egy másikat.

A Mesemondó pedig találomra benyúlt a mellényzsebébe és megint kivett egyet a jó Fantázia tündér ajándékai közül: s így ment ez tovább, míg elmondta mind az öt meséjét. Akkor fölkerekedett, és egy másik városba ment, onnan egy harmadikba, aztán tovább, tovább, az egész világban; de mindenütt csak ezt az öt mesét mondta el, mert többet nem tudott, s mikor kérték, hogy mondjon ujakat is, szomorúan a fejét csóválta és azt felelte:

— Uj mesék már nincsenek; kiveszett a magjuk.

De föltette magában, hogy jövő karácsonyra megint fölkeresi a Fantázia tündérét, és addig könyörög neki, míg megint megajándékozza valamivel.

OSZK Országos Széchényi Könyvtár

A LIGET TÜNDÉRE.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Volt egyszer egy szegény asszony, a ki, mikor érezte, hogy nemsokára meghal, három kis leánykáját egy vén anyókára akarta bizni, a ki mindennap elment a háza előtt.

Megszólította hát másnap reggel:

— Anyóka, jó öreg anyóka, akarsz-e gondot viselni az én leánykáimra?

— Szívesen — felelte az öregasszony.

— Akkor hát jőjj el holnap délben; akkorra én már meg leszek halva, és vidd magaddal az árváimat.

A vén anyóka aztán úgy is cselekedett. A három leányka olyan szép volt, mint az esthajnali csillag és úgy hasonlított egymáshoz, mint három harmatcsepp. A legnagyobbikat Rózsának hivták, a középsőnek Viola volt a neve, a legkisebbé meg Ilonácska. Mind a hárman nagyon szomorúak voltak, hogy most már a vén anyóka fog reájuk gondot viselni, mert nagyon féltek tőle; de nem volt más választásuk.

Az anyóka azt mondta:

— Jertek velem.

S a három árva kénytelen volt engedelmeskedni. Megindúltak szép lassan az öreg anyóka után, mert tudták, hogy hiába volna minden makacskodás; de nem szóltak semmit, és alig birták visszafojtani a könnyeiket.

Az anyóka pedig elvezette őket egy sűrű erdőbe, a mely oly sűrű volt és sötét, hogy még a napsugár sem járta át, s mikor az erdő közepére értek, megfordúlt és azt kérdezte:

— Tudjátok-e, ki vagyok én?

— Nem, — felelték az árvák.

— Nos hát tudjátok meg, hogy én vagyok a liget tündére, a ki a jókat megjutalmazza, a rosszakat megbünteti.

A leánykák meglepetve néztek rá, de nem szóltak semmit; mert sohasem hitték volna, hogy ilyen csúnya és öreg tündérek is vannak.

Aztán még sokáig mentek, mendegéltek szótlanul; végre egy rozzant kunyhóhoz értek, s ekkor a vén anyóka megfordúlt és így szólt hozzájuk:

— Tudjátok-e, hol vagytok?

— Nem, — felelték a leányok.

— Megérkeztünk a házhoz, melyben lakni fogtok; lépjetek be.

Beléptek a szegényes szobába, melyben csak egy asztal, három szék és három rozzant ágy volt. Rózsa és Viola kedvetlen arczot vágtak, midőn meglátták a nyomorúságos lakást és felsóhajtottak:

— Milyen csúf odu.

— Tőletek függ, hogy palotát csináljatok belőle, — szólt az anyóka.

— Hogyan? — kérdezték a leányok.

— Ha dolgoztok és jól viselitek magatokat: hiszen már mondtam nektek, hogy én vagyok a liget tündére, a ki a jókat megjutalmazza, a rosszakat megbünteti.

Ilonácska nem szólt semmit, mert neki elég volt egy kis kuczkó is, a hol alhassék és meg volt elégedve.

Az anyóka ekkor a szoba egyik sarkába vezette a három árvát és megmutatott nekik két nagy ládát; az egyik színig tele volt tiszta buzával, a másik meg szép fehér liszttel. Aztán kivitte őket a kunyhó udvarára, a hol három tyúk kapargált, három fejős kecske legelt, és kijelölt nekik három darab földecskét, s azt mondta:

— Most már segítsetek magatokon; többet nem tehetek, mert ez volt anyátok végső akarata. Ha kedvetek lesz dolgozni, mindig bőven lesz, a miből megéljetek: csak azt ne feledjétek soha, hogy a kisértések erdejében laktok; ne hagyjátok soha elcsábítani magatokat a kincsektől, meg az élvezetektől, s érjétek be azzal, a mit munkátokkal szereztek és ne kivánjatok többet.

Ezt mondva, elhagyta a kunyhót és azonnal eltűnt az erdő sűrűjében.

— Most jön csak a dinom-dánom. — szóltak durczásan Rózsa és Viola, alig hogy a tündér eltünt. — Egy kis tej, egy-egy tojás, egy kis kenyér meg ez a rozzant ágy minden, a mink van; bizony régente a tündérek is nagylelkűbbek voltak.

Ilonácska nem szólt semmit; fölvette a tojást, melyet a tyúkja éppen akkor rakott, hozzákeverte a liszthez és finom tésztát sütött belőle; aztán megfejte a kecskéjét és nyugodtan megebédelt, mialatt nénjei bosszúsan zsörtölődtek.

De egy kis idő múlva ezek is ráfanyalodtak, hogy Ilonácska példáját kövessék, mert majd meghaltak az éhségtől; ők is megebédeltek hát, de evésközben folyton zúgolódtak és azon tanakodtak, hogyan javíthatnának sorsukon, a melybe nem tudtak belenyugodni.

Így éltek aztán egy pár napig; egyetlen örömük az alvás volt, mert éjjel mindig nagyon szépeket álmodtak, s másnap azzal mulattatták egymást, hogy mindenki elmondta, mit álmodott az éjjel.

Egy reggel Rózsa ezt mondta:

— Az éjjel azt álmodtam, hogy herczegnő vagyok; eljött hozzánk egy herczeg és elvett feleségül; fényes királyi palotában laktam és nehéz selyemruhám tele volt szórva gyöngyökkel meg drágakövekkel.

— En meg azt álmodtam, — szólt Viola — hogy könyökig vájkáltam az aranyban és igaz

gyöngyökben; voltak rabszolgáim, fényes fogataim, s akármit óhajtottam is, azonnal beteljesedett. Milyen kár, hogy fölébredtem és most itt vagyok ebben a nyomorúságos kunyhóban.

Ilonácska nem szólt semmit sem.

— Hát te nem álmodtál semmit? — kérdezték nénjei.

— Én, mikor lefekszem, mindig arra gondolok, hogy mit fogok csinálni holnap; ma éjjel azt álmodtam, hogy megfejem a kecskémet s a tejet beviszem a városba eladni, az árából pedig jó puha pogácsát veszek; s ezt meg is fogom tenni. Így tehát az én álmom beteljesedik.

— Csak menj, és légy gazdag a te kecskéddel. — S a két idősebbik kinevette és gúnyolta Ilonácskát, hogy mért olyan szerény és elégedett; még verset is csináltak rá:

Ilonácska, Ilonácska.
Földhöz ragadt kis árvácska.

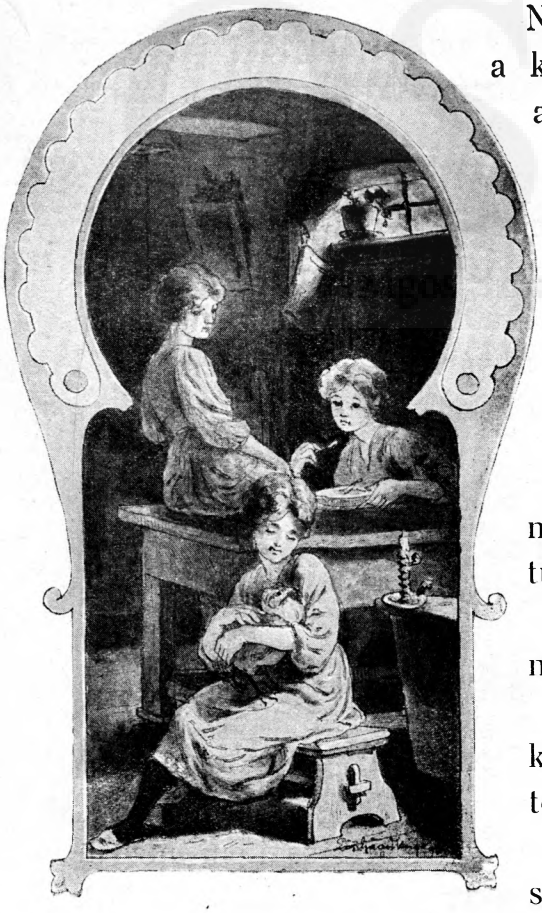
— Majd meglátjuk; — szólt Ilonácska; — már most is gazdagabb vagyok, mint ti.

És csakugyan minden módon igyekezett segíteni magán azzal a kevéssel, a mije volt; kis kertjében salátát ültetett,

s ezt a kecske tejével és a tyúk tojásaival együtt eladta a városban; az árából pedig már félre is tett valamit, míg nénjeinek, a kik egész nap csak arról fecsegtek, a mit álmodtak, nem volt egy fillérjük sem, és be kellett érniök a kenyérrel és tejjel.

Egyik reggel végre Rózsa azt mondta, hogy megunta a száraz kenyeret, és levágta a tyúkját; a pecsenyét megosztotta Violával, de Ilonácskának nem adott semmit.

Ilonácska sóvárgó szemekkel nézte nénjeit, mialatt a tyúkot elfogyasztották és folyton dicsérték, hogy milyen pompás; de aztán hamar vigasztalódott; ölébe kapta a tyúkját, össze vissza csókolta és titokban megfogadta, hogy a világ minden kincseért sem vágja le.

Néhány nap múlva Viola is megunta a kenyeret s ő is levágta a tyúkját, a melyet szintén közösen fogyasztott el Rózsával, de Ilonácskának semmit sem adott.

De Ilonácska ismét megvigasztalódott és azt mondta:

— Nekem még meg van a tyúkom, de nektek már nincs.

Másnap aztán Rózsa és Viola azon vették észre magukat, hogy nincs egyetlen tojásuk sem, és nem tudták, mit csináljanak.

— Ilonácska, adjál egy tojást nekünk, — kérték.

— Adtatok ti nekem a tyúkotokból? Én sem adok nektek tojást.

De harmadnapra mégis megszánta nénjeit, s mindegyiknek adott

egy tojást. Ezek pedig, mikor föltörték, mindegyikben egy-egy fiókot találtak.

— Ime, a tündér még segíteni akar rajtatok, — szólt Ilonácska; — várjátok meg, míg megtollasodnak, s akkor ismét lesz tyúkotok.

De azok már bele úntak ebbe az életbe s Rózsa azt mondta:

— Elmegyek a kecskémmel szerencsét keresni; ha nem jövök vissza, ez annak a jele, hogy megtaláltam; ha visszaküldöm a kecskémet, ez annak a jele, hogy veszélyben forgom, s akkor ne hagyjatok el.

Ezt mondva, útnak indult.

Ment, mendegélt, és minél tovább ment, annál jobban beletévedt az erdő sűrűjébe, úgy hogy végre félni kezdett és szívesen visszatért volna, de nem találta meg az utat. Fáradtan tovább vánszorgott tehát, míg végre egy tisztásra ért, a hol káprázó szemei előtt egyszerre csak fényes fogatok, biborba, bársonyba öltözött herczegnők és csillogó fegyverzettel ékes lovagok jelentek meg. Minden olyan volt, mint a hogyan azt a kunyhóban megálmodta; csakhogy mikor közeledni akart e csodás társasághoz, — köd előttem, köd utánam, — hirtelen úgy eltűnt szemei elől, mintha csak délibáb lett volna.

Mialatt e fölött szomorkodott, egy deli ifjú vágtatott felé, kinek a lova ágaskodva állt meg előtte.

— Rózsa, szép kis Rózsa, akarsz-e az én feleségem lenni? — kérdezte a lovag.

Rózsa nem felelt.

— Rózsa, szép kis Rózsa, akarsz-e az én feleségem lenni? — ismételte az ifjú.

Rózsának eszébe jutottak a tündér szavai, hogy ne engedjen a kisértéseknek, de nem tudott ellentállani.

— Akarok, akarok, — susogta.

Ekkor a lovag felkapta őt nyergébe a kecskével együtt és sebes vágtatva vitte, mint a vihar, kifelé a sűrű rengetegből, míg végre elérkeztek a százkapus palotához.

Addig, a míg oda nem értek, Rózsa nagyon boldog volt, mert az ifjú lovag mindenféle szép mesékkel tartotta; de midőn észre vette, hogy mind a száz kapu, mely kinyilt előttük, nagy robajjal csukódik be mögöttük, elkezdett reszketni a félelemtől, hogy soha többé nem fog kiszabadúlni ebből a félelmes és nagyszerű palotából.

— Hol vagyok? — kérdezte aggodalmasan.

— Majd, megtudod nemsokára, — felelt a lovag.

S tovább vágtattak ismét, s minden kapu nagyobb és nagyobb robajjal csukódott be utánuk.

— Hol vagytok? — kérdezte szorongva Rózsa.

— Majd megtudod nemsokára.

S a ló megint csak repült, mintha szárnyai nőttek volna, míg végre egy óriási nagy terembe értek, a mely olyan volt, mint egy templom belseje.

— Hol vagyok? — kérdezte Rózsa.

— A vasorrú bába házában, — felelte a lovag.

— Irgalmas Isten, — sikoltott fel Rózsa; és elkezdett remegni, mint a nyárfalevél.

— Ne félj semmit, még nagyon sovány vagy; most még nem fog megenni.

— És te ki vagy?

— Én az ő szolgája vagyok, és én csábítom el a leányokat, hogy jójjenek velem ide.

— Ereszsz ki engem, — könyörgött Rózsa.

— Miért jöttél velem; most már nem ereszthetlek ki; a vasorrú bába engem falna föl helyetted.

Rózsa elkezdett sírni és a kezeit tördelve könyörgött az ifjúnak, hogy bocsássa ki; midőn látta, hogy ez nem indúl meg,

A lovag fölkapta őt nyergébe, a kecskével együtt. (22. lap.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

arra kérte, hogy legalább csak a kecskéjét ereszsze szabadon és vigye vissza az erdőbe.

— Legalább a kecském ne pusztuljon el, — könyörgött Rózsa.

Mivel a vasorrú bába csak emberhúst evett, és az állatokkal nem törődött, az ifjú megigérte, hogy, ha Rózsa csendesen viseli magát, kiereszti a kecskét; aztán magára hagyta Rózsát, a ki most egyedül volt az óriási teremben és reszketni kezdett, hogy hátha bejön a vasorrú bába és fölfalja.

A mellékszobában gazdagon terített asztalt talált, mely meg volt rakva a legkivánatosabb eledelekkel; de azért, noha olyan éhes volt, mint a farkas, mégsem evett, mert félt, hogy meghízik, s akkor a vasorrú bába bizonyára rögtön megeszi. Végre a fáradtság meg az álom erőt vett rajta, s leroskadt egy puha ágyra, melyet megvetve talált.

Éjféltájban nagy robaj és lárma verte fel álmából, de azért, habár reszketett félelmében, mégis tetette magát, mintha aludnék. A vasorrú bába jött be a szolgájával, oda ment a Rózsa ágyához és csontos nagy kezeivel végig tapogatta a leányt.

— Olyan sovány, mint a héring, — mordúlt rá a kisérőjére; — tartsátok jól étellel, itallal, és ha nem akar enni, tömjétek mint a libát: két hét alatt meg kell híznia, mert Szilveszter estéjén ő lesz a vacsorám; ha pedig addigra el nem készítitek, megeszlek tégedet, a szakácsot és mindnyájatokat.

Az egész palota remegve ingott meg e szavakra s mikor a vasorrú bába eltűnt, Rózsa reszketve tapogatta meg a tagjait, hogy életben van-e még, és szeretett volna ott lenni nővérei között, a nyomorúságos kis kunyhóban. Most már oda volt minden reménysége: a megszökésre nem is gondolhatott, mert a palota száz kapuja mind be volt zárva; kétségbeesve sírt tehát, hogy végre is a vasorrú bába vacsorája lesz.

* * *

Ez alatt a kis kunyhóban Viola mindig csak Rózsára gondolt, s mikor látta, hogy nem tér vissza, így szólt:

— Rózsa bizonyosan megtalálta a szerencsét; sem ő, sem a kecske nem jön vissza; nagyon boldogok lehetnek ott, a hol vannak.

S elhatározta, hogy ő is követi a nénje példáját.

— Isten veled, Ilonácska, — szólt másnap reggel; — én is elmegyek szerencsét keresni.

S kecskéjét maga előtt hajtva, ő is megindult.

Ment, mendegélt a töretlen rengetegben, mely lépésről-lépésre sűrűbb lett, de azért a bátorsága nem hagyta el.

— Legalább találkozom Rózsával, — biztatta magát, — de a kunyhóba nem térek vissza többé; ezerszer jobb itt lakni a vadonban, mint otthon.

Már be is éjjeledett s Viola még mindig csak tévelygett és nem tudta, hol talál éjjeli szállást. Egyszerre meglátott egy barlangforma nyilást és bekúszott rajta. Egészen elálmélkodott, mikor meglátta, hogy úgy ki van világítva, mintha fényes nappal lett volna; de még jobban elcsudálkozott, midőn látta, hogy a földön a drágakövek úgy állnak halomban, mint a kavicsok az útszélen: voltak ott gyémántok, rubintok, smaragdok, melyeknek fényében a szem elkáprázott, aztán dió nagyságú igazgyöngyök, s az egyik sarokban egész garmada csillogó aranypénz.

A drága kövek halomba állnak a földön. (26. lap.)

KONYV-
TÁRA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Viola nem tudott ellentállni a kisértésnek, és minden zsebét színig telerakta drágakövekkel; megtöltötte a köténvét is, úgy hogy alig tudott menni. Azt gondolta:

— Most, hogy tudom, hol van ez a sok kincs, vissza fogok ide jönni, — s mikor kijött a barlangból, fehér kavicsokat hintett maga után, hogy megtalálja az utat visszafelé. De alig ért a legelső város kapuihoz a király poroszlói azonnal megállították és elfogták; aztán kisült, hogy azokat a drágaköveket a király kincses barlangjából hozta el, s ezért börtönbe zárták.

Viola sírva védelmezte magát, hogy a drágaköveket és igazgyöngyöket az erdőben találta, egy barlangban; nem hittek neki, és egy sötét, penészes tömlöczbe csukták, a hol be kellett várnia az itéletet. Ez pedig halálos itélet volt, mert a király igen haragudott és kegyetlenül szokta bűntetni azokat, a kik meglopták a kincstárát.

Ilonácska nyugodtan éldegélt a kunyhóban, midőn egyszerre csak mind a két nénjének a kecskéje megérkezett; ebből megértette, hogy valami baj érte őket, s azonnal elhatározta, hogy a segítségükre indúl.

Es ment, mendegélt a sűrű vadonban, mely egyre sötétebb lett, de azért Ilonácska bátran haladt tovább. Egyszerre csak előtte is megjelent az a fényes társaság, mely elkápráztatta Rózsa szemeit; hozzá is oda vágtatott az a deli lovag, s őt is hívta magával:

— Ilonácska, szép kis Ilonácska, elvezesselek-e a Rózsa nővéredhez?

De Ilonácskának eszébe jutottak a liget tündérének szavai, a ki azt mondta, hogy őrizkedjék a kisértésektől, és tovább sietett, nem is hallgatva a lovag csábító szavaira.

Nemsokára aztán oda ért ahhoz a barlanghoz, a mely tele volt drága kövekkel; be is ment, de mikor a sok kincset meglátta, rémülve szaladt el, nehogy erőt vegyen rajta a kisértés.

Azonban, mivel már egész nap gyalogolt, nagyon megéhezett, s a mi még rosszabb volt, egészen besötétedett, s nem találta meg az utat hazafelé.

Sok fa alatt ment el, melyek mind rakva voltak izletes gyümölcsökkel, de egyet sem mert leszakítani; megelégedett volna egy darabka kenyérrel is, mert nem akart engedni a kisértésnek.

Bemehetett volna a városba. De pénz nélkül nem lehet kenyeret venni; virágokat szedett tehát és sok apró bokrétát kötött, melyeket aztán a városban eladott és az árúkból kenyeret vett magának.

Útjában találkozott egy anyókával, a ki jajgatva sopánkodott.

— Mi baja van? — kérdezte tőle Ilonácska —

— Meghalok éhen, — nyögte az anyóka.

Ilonácska megosztotta vele kis darab kenyerét.

— Köszönöm, leányom, — hálálkodott az öregasszony; — ime, fogjad ezt a csekélységet; egyszer talán hasznát veheted.

Egy darabka szalagot adott neki és eltűnt.

Ilonácska tovább ment; nemsokára egy kis pásztorfiúval találkozott, a ki keservesen sírt.

— Miért sírsz? — kérdezte Ilonácska.

— Elestem és elvágtam a kezemet.

— Mutasd meg.

A kis pásztorfiú megmutatta a kezét, a melynek tátongó, mély sebéből csurgott a vér.

Ilonácska letépett egy darabot a ruhájából, kimosta a sebet és gondosan bekötötte.

— Köszönöm, jó kis leányom, — szólt a pásztorfiú; — ajándékozok neked emlékül egy gombot, a melyben mindent megláthatsz, a mit csak akarsz.

Ezt mondva, letépett a kabátjáról egy gombot, és átadta Ilonácskának.

Ilona átvette a gombot, és azonnal meg akarta próbálni, hogy igaz-e, a mit a pásztorfiú igért.

— Gombocska, gombocska, — kérte izgatottan.

— Parancsolj, parancsolj.

— Mutasd meg, hol van az én Rózsa néném.

A gombocska hirtelen tündöklő lett, mint egy tükör, s mikor Ilonácska belenézett, meglátta benne nénjét a vasorrú bába házában, a hol úgy hizlalták, mint egy libát, hogy kövér pecsenye legyen belőle.

Aztán megint csak megkérdezte;

— Gombocska, gombocska.

— Parancsolj, parancsolj.

— Mutasd meg, hol van az én Viola néném.

A gombocska hirtelen megint tündöklő lett, mint egy tükör, s mikor Ilonácska belenézett, meglátta benne a nénjét a börtönben, a mint oda volt lánczolva annak a falához.

— Meg kell mentenem őket, — szólt magában.

De nem tudta, hogyan. Ezalatt leszállt az éj, s mivel egyedül volt a sűrű rengetegben, félni kezdett a vadállatoktól. Elhatározta, hogy fölmászik egy magas fára, a hol gondolkozhatik, miként mentse meg a két nénjét; mert bár ezek rosszúl bántak is vele, még sem akarta, hogy az egyiket a vasorrú bába megegye, a másikat pedig kivégezzék.

Alig helyezkedett el a fán, melyen aludni akart, mikor egyszerre csak meleg lehelletet és lihegést érzett maga mellett, mintha még valaki volna ott, s ekkor félelmében elkezdett

remegni. Le akart mászni, de valaki megragadta a kezét és nem bírt mozdúlni.

— Segítség, segítség, — kiáltozott kétségbeesve.

— Hallgass, Ilonácska; én nem akarlak bántani, — szólt egy hang közvetlen a közelében.

— De ki vagy tehát?

— Én vagyok a Majmocska.

— Majmocska, engedj leszállanom.

— Ha itt maradsz, mindent megteszek, a mit csak kívánsz.

— Megtudod-e szabadítani a nénéimet?

— Holnap reggel megmondom; most aludjál nyugodtan, majd én őrködöm.

Ilonácska megnyugodott és elaludt.

De midőn reggel lett és kivilágosodott, nagyon megijedt, mert a Majmocska sokkal rútabb volt, mint képzelte.

— Milyen csúf vagy Majmocska, — szólt hozzá.

— Csúf vagyok, az igaz; de mindent megteszek, a mit kívánsz.

— Menj el hát a vasorrú bábához és szabadítsd meg Rózsa nénémet.

— Ha megigéred, hogy a feleségem leszel.

Ilonácskában a vér is megfagyott arra a gondolatra, hogy ennek a rút Majmocskának a felesége legyen, és elhallgatott.

— Akkor hát Rózsát felfalja a vasorrú bába, — szólt a Majmocska.

— Szabadítsd meg, és akkor a feleséged leszek, — szólt Ilonácska elszántan.

— Van egy darab szalagod? — kérdezte a Majmocska.

— Nesze, — s átadta neki azt a szalagocskát, melyet az anyókától kapott.

Majmocska átvette a szalagot, s egyik fáról a másikra ugrálva eljutott a vasorrú bába palotájához. Aztán felkúszott a tetejére, lyukat vájt a padláson keresztül, s a szalag segítségével leereszkedett abba a szobába, a hol Rózsát fogva tartották. A szegény leány kétségbe volt esve, mert a vasorrú bába éjfélkor megvizsgálta, s kijelentette, hogy már elég kövér, s még az nap este föl akarta falni.

Midőn meglátta Majmocskát, reszketve kérdezte:

— Ki küldött ide?

— Ilonácska, a hugod.

— Hogy az isten áldja meg! és mit csináljak?

— Kapaszkodjál a nyakamba.

Rózsa rögtön szót fogadott és Majmocska, fölkapaszkodva a szalagon, kimászott, úgy a mint bejött, s egyik fáról a másikra ugrálva elvitte Rózsát oda, a hol Ilonácska várakozott rájuk.

— Itt van a néned; most már légy a feleségem.

— Az leszek, ha Viola nénémet is megszabadítod.

— Add ide a gombocskádat.

Ilonácska oda adta neki, Majmocska pdig megindúlt, hogy Violát is megszabadítsa.

Éppen akkor ért a börtön ajtajához, midőn Violának fölolvasták a halálos ítéletet; a szegény teremtésnek kezei, lábai össze voltak kötözve.

Majmocska odatartotta a porkolábok szemei elé a gombocskát, a melynek fényességétől azok elvesztették a szemük világát és félholtan roskadtak a földre. Ekkor Majmocska feloldozta Violát és elvitte oda, a hol a két nővér márt várt rájuk.

Mindnyájan igen örültek, hogy ujra láthatják egymást, csakhogy Ilonácska, mivel belátta, hogy most már nincs semmi oka a halogatásra és be kell váltania az igéretét, el akart szökni, hogy ne kelljen férjhez mennie Majmocskához; azonban meg sem birt mozdúlni, mert a lábai egyszerre csak a földhöz nőttek és gyökereket eresztettek.

— Oh jaj! oh jaj! — szólt — nem tudok mozdúlni.

— Váltsd be igéretedet, és ismét járhatsz, — szólt Majmocska.

— Nagyon csúnya vagy.

— Akkor hát miért igérted meg? az igéretet be kell váltanod.

Ez alatt Ilonácska érezte, hogy a lábai egyre mélyebb gyökereket vernek a földbe, s köröskörül levelek és friss hajtások veszik körül, úgy hogy a lombok egész testét eltakarták és csak a feje látszott ki, a mely oly szép volt, mint az esthajnali csillag.

— Segíts rajtam, Majmocska.

— Segítek, ha beváltod az igéretedet.

— Az nem igazságos, hogy én áldozzam föl magamat a nénéimért.

— Akkor hát, — szólt Majmocska, — legyen a feleségem egyik a kettő közül, és felszabadítlak téged.

De Rózsa és Viola szabadkoztak; ők nem igértek semmit.

Én a gyémánt király fia vagyok . . . . (37. lap.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Ilonácska keservesen zokogott és a könnyei harmatcseppekké változtak, a melyek ragyogtak az újon sarjadt lombokon. Midőn végre látta, hogy nincs szabadulás, azt mondta:

— Hát nem bánom, hozzád megyek.

— A szavaidnak már nem hiszek; adj egy csókot zálogúl — szólt Majmocska.

Ilonácska látva, hogy ennek meg kell történnie, megcsókolta a Majmocska homlokát.

De ajkai alig érintették a Majmocska arcát, ez oly deli szép ifjúvá változott át, a minőt a három nővér még álmában sem látott.

— Milyen kár, hogy nem fogadtam el férjemnek! — sopánkodott magában Rózsa.

— De sajnálom, hogy visszautasítottam! — gondolta titokban Viola.

Ilonácska ellenben nagyon boldog volt, mert érezte, hogy a lábai megint szabadok, s egyszerre nagyon megszerette a szép lovagot.

— Én a gyémánt király fia vagyok, — szólt most az ifjú; — de nagyon büszke voltam a szépségemre, s ezért a liget tündére, a ki a jókat megjutalmazza, a rosszakat pedig megbünteti, csúf Majommá változtatott mindaddig, a míg csak egy szép leány meg nem csókol és meg nem igéri, hogy a feleségem lesz. Most már a varázs megtörött és te, Ilonácska, az én királynőm leszel, ti pedig, Rózsa és Viola, nyoszolyó lányok lesztek a mi esküvőnkön; mivel pedig lenéztetek engem és a hugotokat, uszályát fogjátok hordozni a templomig.

A két leány csaknem megpukkadt mérgében és megesküdött, hogy bosszút fog állani.

Ilonácska nem szólt semmit; szerényen és szomorúan lesütötte a szép szemeit.

— Miért nem beszélsz, Ilonácska? — kérdezte a vőlegény.

— Az én uram és királyom parancsait várom.

— Hallgass rám, Ilonácska. Most egyedül kell visszamennem atyám országába, hogy bejelentsem neki eljegyzésünket; te pedig menj vissza nénéiddel a tűndér kunyhójába, s midőn eljönnek érted királyi atyám követei, mondjad nekik, hogy fejedelmi családból származol és kövesd őket. Itt van a szalagod és a gombocskád; ezekről rád ismernek.

Ekkor elbúcsúzott, mintha már menni akarna, de aztán megint visszatért; félrehívta Ilonácskát s lassan, hogy a nénjei meg ne hallják, ezt súgta a fülébe:

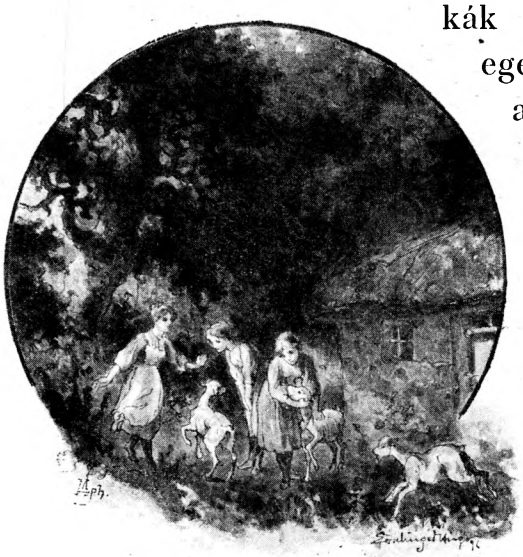
— Hallod-e, Ilonácskám; ha véletlenül elveszítenéd a szalagot és a gombocskát, ez a gyűrű lesz a jel, a melyet senki sem tud lehúzni az ujjadról.

Ezt mondva, gyönyörű szép gyémántos gyűrűt húzott Ilonácska ujjára, aztán hangosan folytatta:

— Várjatok estig, mielőtt elindulnátok, hogy az utat el ne téveszszétek; egész éjjel a szent János bogárkák fognak világítani, s a merre azok csillognak, arra menjetek.

Ekkor eltávozott, s a három testvér egyedül maradt.

Mikor beesteledett, az úttalan rengeteten keresztül egy ragyogó sáv kigyózott véges végig; a zümmögő kis szent János bogárkák voltak, melyek az utat mutatták egész hazáig. Már reggel volt, mikor a három nővér megérkezett a kunyhóhoz, melyből a három kecske vidám mekegéssel szaladt elébük.

Megkezdődött tehát a régi, egyhangú élet, s Ilonácska türelmetlenül várta a gyémánt király követeit; két nénje pedig majd beteg lett az irigységtől, hogy nem ők jegyezték el a deli királyi herceget,

Fölültették szinarany hintóba. (41. lap.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Egyszer Rózsának eszébe jutott, hogy ha eljönnek a gyémánt király követei, úgy fogja magát kiadni, mintha ő volna Ilonácska; annyira hasonlított növéréhez, hogy különben is alig lehetett volna választani kettőjük között. Csakhogy nem volt semmi záloga sem, a miről rá ismerhettek volna; ezért a legelső éjszakán, mialatt Ilonácska aludt, ellopta tőle a szalagot.

Violának ugyanez a rossz gondolata támadt, s a nélkül, hogy Rózsának szólt volna, a másik éjszakán, mialatt Ilonácska aludt, levágta ruhájáról a gombocskát.

De a gyűrűt egyikük sem tudta ellopni, mert mindenkinek megégette a kezét, a ki csak hozzányúlt.

Nemsokára pedig, miközben Ilonácska, kint a kecskéjét legeltette, megérkeztek a gyémánt király követei, tiszta színarany kocsiban; a lovaknak is színarany patkójuk volt, melybe gyémántszögek voltak verve. Fényes kisérettel jöttek, és száz zenész gyönyörű indulót játszott az egész úton. Rózsa elébük szaladt és meghajolt a követek előtt.

— Fejedelmi házból származol-e? — kérdezték tőle.

— Igen, — felelte Rózsa.

— Akkor mutasd meg az ismertető jelet.

Rózsa elővette a szalagot.

— Ez lesz az, — mondták a követek.

És suhogó, nehéz selyem ruhába öltöztették, mely tele volt hintve ragyogó gyémántokkal; aztán felültették a színarany hintóba, és magukkal vitték, mialatt a zenekar az egész úton, a gyémánt király fővárosáig, szebbnél szebb indulókat játszott.

Alig hogy megérkeztek, a deli királyfi elébe sietett atyjával együtt, s először is Rózsa kezeire nézett.

— Atyám, nem ez az! — szólt a királyhoz.

— De hisz megmutatta a zálogot.

— Nincs nála a gyűrű; ez nem az igazi.

— Majd meglátjuk, — szólt a király.

S megparancsolta, hogy a kertben ássanak egy mély gödröt, s állítsák bele a leányt.

Rózsa elkezdett sírni és könyörögni, hogy inkább ereszszék haza; de nem is hallgattak rá; le kellett vetnie a suhogó nehéz selyem ruhát, és bele állították a gödörbe.

Alig hogy betemették a gödröt, azonnal, mint egy varázsütésre, gyönyörű szép rózsabokor sarjadt azon a helyen.

— Látod, atyám, — szólt a királyfi, — ez nem Ilonácska volt, hanem Rózsa.

— Igazad van, fiam; most ujra elküldök az igazi menyasszonyodért.

S a követek megint útnak indúltak a kisértések erdejébe.

Ilonácska ismét kint legeltette a kecskéjét, s ezuttal Viola fogadta a követeket.

— Kit kerestek? — kérdezte.

— Ilonácskát, — felelték a követek.

— Az én vagyok.

— Akkor mutasd meg az ismertető jelet.

Viola elővette a gombocskát, mire a követek beültették őt a színarany hintóba, s nagy diadallal, harsogó zeneszóval vitték a gyémánt király palotájába.

Mikor oda értek, a király azt mondta a fiának:

— Öleld meg a menyasszonyodat.

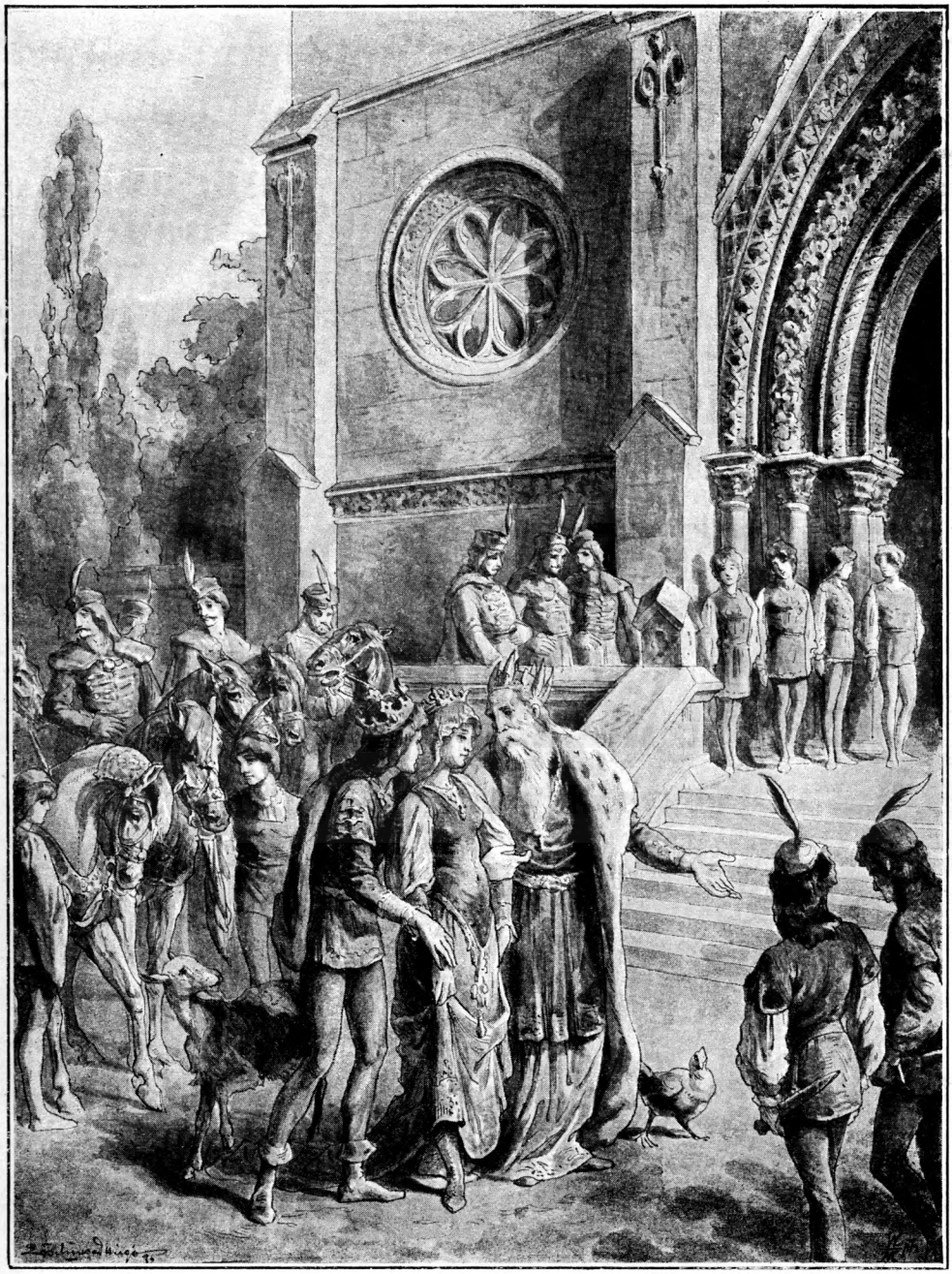
— Nem ez az, atyám, — mondta megint a herceg.

De hisz megmutatta a zálogot.

— Nincs nála a gyűrű; nem ez az igazi.

Ekkor a király ismét azt mondta: — Majd meglátjuk! — és megparancsolta, hogy ássanak a kertben egy másik gödröt; mikor pedig megásták, bele állíttatta a leányt.

Viola sírt és könyörgött, hogy inkább bocsássák haza, de a

A király megölelte Ilonácskát. (45. lap.)

MÚZEUM
KÖNYV-
TÁRA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

király elvétette tőle a suhogó selyem ruhát és nem kegyelmezett neki.

Alig hogy eltemették, azonnal, mint egy varázsütésre, gyönyörű szép violabokor nőtt a gödör helyén.

— No látod, hogy nem ez volt! — mondta a herceg.

A király pedig ismét elküldte követeit, hogy most már hozzák el Ilonácskát.

A követek elindúltak és sokáig keresték, míg végre rá akadtak az erdőben, a mint a kecskéit legeltette.

— Mi a neved! — kérdezték tőle.

— Ilonácska.

— Mutasd meg a jelet.

Ilonácska oda tartotta a ragyogó gyémántgyűrűt.

— Ez lesz az igazi, — mondták a követek.

S felöltöztették a suhogó nehéz selyemruhába és beleültették a színarany hintóba, melyet tizenkét hófehér táltos húzott; a zenekar pedig egész úton szebbnél szebb indúlókat játszott, míg csak oda nem értek a gyémánt király udvarába.

Alig állt meg a kocsi az udvaron, a herceg azonnal oda futott, kiemelte Ilonácskát, s kézen fogva oda vezette atyjához:

— Ime, az én királyarám, — szólt.

A király pedig megölelte és megcsókolta Ilonácskát, kedves leányának nevezte és azt mondta neki, hogy kérjen tőle bármit, még ha az országa fele volna is, szívesen teljesíti.

Ilonácska pedig csak azt kérdezte:

— Szeretném tudni, mi történt a két néném mel.

— A te kerted legszebb virágai lettek.

Ilona pedig látni akarta őket és lement a kertbe. Mikor oda ért a legszebb rózsabokorhoz, valaki susogva nevén szóllította:

— Ilonácska!

S akkor mindjárt tudta, hogy ez a rózsabokor az ő Rózsa

nénjéből hajtott. Mikor pedig elment a legszebb violabokor mellett, akkor is valaki az ő nevét suttogta:

— Ilonácska!

S akkor mindjárt tudta, hogy ez a violabokor az ő Viola nénjéből sarjadt és szerette volna megszabadítani a nénjeit, de a gyémánt király elmondta, hogy mit cselekedtek, és nem engedte meg, hogy feltámadjanak. A herceg is azt mondta, hogy megérdemlik a büntetést.

Ilonácska is belenyugodott tehát, és csak azt tiltotta meg, hogy e két bokorról virágot szakítsanak, mert valahányszor csak egy levelet is letörtek, mindannyiszor fájdalmas nyögés hangzott a bokor belsejéből. Így is nagyon meg voltak büntetve, hogy látniok kellett Ilonácska boldogságát, a ki a herceg felesége lett és a kit mindenki szeretett, mert szép volt, és jó volt, és soha senkit meg nem bántott.

OSZK Országos Széchényi Könyvtár

A BŰVÖS FÜGÉK.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Volt egyszer egy szegény szabó, a ki alig tudott megélni; éjjel, nappal szakadatlanúl kellett dolgoznia, hogy eltarthassa feleségét és három gyermekét, mert a foldozásért rosszúl fizettek, a kenyér pedig drága volt.

Egy szép napon már rég elharangozták a delet, s a mi szegény szabónk, egyik lábát keresztbe vetve a másikon, szorgalmasan foldozgatott. Hol az öltésre nézett, hol kibámult az utcára, gondolkozva, hogy honnan vegyen ebédet, mert az nap még semmit sem evett.

Ajtaja előtt a parasztok egyre-másra vitték kosarakban a legjobb dolgokat; az egyik sajtot, a másik tojást, a harmadik nyulat, s a negyedik csirkéket: de a szegény szabó egyiket sem merte megszólítani.

— Ma már aligha lesz ebéd! — sóhajtott magában.

Végre egy szép kis fiúcska ment el a bolt ajtaja előtt; kosara tele volt szép nagy, hófehér tojásokkal, s tetejükben két ici-pici tojáska volt, a melyek oly kicsinyek voltak, mintha egy galamb rakta volna őket.

A szegény szabó megállitotta a fiúcskát és, mert pénze nem volt, azt a két kis tojást akarta megvenni hitelbe.

— Hogy adod?

— Két krajcár darabja.

— Jól van; de az áráért csak holnap jöjj el.

A fiúcska elment, a szabó meg azt gondolta:

— Holnapig csak lesz négy krajczárom.

És behivta a feleségét:

— Nesze; csinálj belőle rántottát; már nagyon éhes vagyok.

A felesége, mialatt a konyhába ment, csodálkozva mondta:

— Milyen nehezek!

Nemsokára aztán ujra bejött:

— Nem tudom feltörni a tojásokat.

— Ugyan ne tréfálj! — dörmögött a szabó bosszusan, és maga ment ki a konyhába, hogy felüsse a tojásokat.

És neki fogott, először óvatosan, hogy el ne folyassa, azután haragosan, s végre még kalapácscsal is verte a két tojást, de azok csak nem törtek fel.

Kétségbeesve szaladt át az aranymíveshez a szomszédba, mert azt hitte, hogy megtréfálták, és a két tojás bizonyosan vasból van.

— Az ötvös megvizsgálta a tojásokat, lereszelt belőlük egy kis darabkát, aztán azt mondta:

— Aranyból vannak.

— Aranyból?

— Tiszta színaranyból; ha el akarod adni ....

És sok, sok pénzt adott értük a szegény szabónak.

Ez pedig jól megebédelt, aztán elment, felkereste a fiúcskát, kifizette a tojásokat, s megkérdezte, hogy van-e még? mert meg akarta venni az egész kosarat; de a fiúcska már mind eladta. Ellenben megigérte, hogy másnapra lesz, s akkor a szegény szabó megvette mind.

A hófehér, nagy tojások közt most is volt két apró, mint tegnap: de csak ez a kettő volt aranyból.

OSZK SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

Midőn a kis fiú harmadnap is eljött, a szegény szabó megkérdezte tőle:

— Nem adnátok-e el azt a tyúkot, a melyik ezeket a kis tojásokat tojja? — én megvenném.

— Miért ne!

S a szabó megvette az arany-tyúkocskát.

Most már azt hitte, hogy valóságos kincsesbányára akadt; a kis tyúkocska minden reggel két tojást tojik, és ez elég lesz nekik; nem is kell többé dolgoznia: tehát az ollót és a tüt a sutba hajította.

Éppen arra ment egy béna, elaggott koldus, és alázatosan kért alamizsnát. A jószívű szabó egy fényes aranyat adott neki, mire a vén koldus így szólt:

— Te jószívű ember vagy, és megérdemled a szerencsédet; de én még szerencsésebbé akarlak tenni. Tudd meg tehát, hogyha levágod a tyúkodat, az, a ki a taréját megeszi, spanyol királynő lesz, ha asszony, vagy mór király, ha férfiú; a ki a szívét megeszi, ha férfi, portugál király, ha nő, India királynője lesz; a ki pedig a máját eszi meg, akár férfi, akár asszony, mindig annyi pénzt talál a zsebében, a mennyit csak akar, valahányszor ráüt.

Most örült csak meg a szegény szabó: azonnal levágatta a tyúkot, s megsüttette vacsorára.

A szabónak három apró gyermeke vidáman játszogatott a konyhában, s mialatt anyjuk kiment valamiért, a legidősebbik meglátott egy kis

lábasban félre téve három darabka húst. Azt hitte, hogy ez senkinek sem kell; azért hát egyet megevett maga, a másik kettőt pedig elosztotta a két kis öcscse között.

Mikor aztán megjött az anyjuk és a szabó is, hiába keresték a tyúk taréját, szivét és máját: nem volt sehol! A szegény szabó majd kétségbeesett, s csaknem meghalt bánatában; végre pedig keserves sírásra fakadt. És sírt az asszony is, mert már előre örült annak, hogy India királynője lesz. De, mivel jó szívük volt, és nagyon szerették a gyermekeiket, csakhamar megvigasztalódtak és azt mondták:

— Hadd legyenek szerencsések a gyermekek!

Így történt, hogy a kis leánykájukból spanyol királynő, legidősebb fiukból portugáll király lett; ezeknek a történetét megtanulhatjátok a világtörténelemből. Legkisebb fiúk pedig, a ki a máját megette, olyan gazdag lett, hogy csak úgy úszott az aranyban. Különben Mikulásnak hívták és igen jókedvű fiú volt.

Nem tudván mit csinálni azzal a sok pénzzel, egy nagy tele zsákkal ajándékozott a szüleinek, maga pedig elment világot látni.

És ment, mendegélt, napkelettől napnyugatig és sohasem fáradt bele az utazásba. Fényűzésre, pompára és gazdagságra vetekedett a császárokkal és királyokkal; egynémelyik meg is haragudott rá, s irígységből meg akarta szégyeníteni, de egyiknek sem sikerült. Mikulás nagy ebédeket adott, táncmulatságokat rendezett, szinházakat építtetett és sokszor egész nemzeteket megvendégelt; aztán hirtelen úgy eltünt, mintha nyoma veszett volna. Már csaknem az egész világot bejárta: ismerte a vörös, fehér és fekete tengert, a legmagasabb havasokat, és legvirágosabb völgyeket: s ha egyszer elkezdett mesélni, vége-hossza nem volt a szebbnél-szebb történeteknek.

Különös szokása volt, hogy mindig a legfurcsább öltözetekben járt, s ha valaki kinevette, mindig talált rá módot, hogy megbüntesse ezért.

A királyné, meg a leánya hangosan kacagtak. (55. lap.)

MUSEUM
KÖNYV-
TÁRA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Így járt egyszer a Fekete Szigetek fővárosában is, a hol a királyi palota előtt sétált bohóc öltözékében. Az ablakból a királyné, meg a leánya éppen kinéztek, s midőn meglátták Mikulást, hangosan elkezdtek kacagni és kénytelenek voltak becsukni az ablakot.

— Megálljatok csak! — gondolta magában Mikulás.

És azonnal megvette azt a nagy üres telket, mely a királyi palotával szemben állt, s rövid időn oly pazarfényű várkastélyt építtetett rajta, hogy ahhoz képest a király palotája valóságos kis kunyhó volt. Csak úgy ragyogott az egész az aranytól és a márványtól; még a lépcsők is vörös porfirból voltak.

A király családját a dolog nagyon bosszantotta. Mindenképen el kellett pusztítani a gyűlölt idegent, a ki oly vakmerő volt, hogy fényűzésével még a királyi palota gazdagságát is elhomályosította.

Melinda, a király leánya, nagyon szép volt, de csalfa és rossz szívű. Szeretett mindenkit kigúnyolni és soha nem ment férjhez, mert azt tartotta, hogy senki sem elég érdemes hozzá. Most azonban egész nap ott állt az ablakban és mindig csak Mikulásra nézett, hogy ennek már a feje is megszédült belé, és azt hitte, hogy a királykisasszony megszerette őt.

Másnap a király ünnepélyesen meghívta Mikulást az udvarhoz; mindenki nagy tisztelettel fogadta, a lakájok földig hajoltak előtte és az ebédnél Melinda mellé ültették, a ki nagyon kedvesen bánt vele, úgy hogy a szegény Míkulás csakhamar halálosan beleszeretett.

Aztán napról-napra ellátogatott az udvarba és mindig jobban megszerette Melindát; végre még a kezét is megkérte és a király bele is egyezett a házasságba. Már az esküvő napja is ki volt tűzve, midőn egyszer Melinda megkérdezte Mikulástól:

— Honnan van neked annyi pénzed?

Mikulás, semmi rosszat sem sejtve, elmondta a történetet, de Melinda úgy tett, mintha nem hinné.

— Hát majd bebizonyítom, — szólt Mikulás.

S benyúlt a torkába, a honnan kivette a csirke máját, a melynek az a tulajdonsága volt, hogy örökké változatlan maradt, de azért csak annak használt, a ki először megette.

— Nézd, itt van! — mondta Mikulás és átnyújtotta a bűvös májat Melindának.

— Hát most már nincs pénzed?

— Nincs.

— Egy filléred sincs?

— Egy fillérem sincs.

— No várj; tegyük el ebbe a kis szekrénybe és menjünk vacsorálni; fogadok, hogy ez alatt mégis majd lesz pénzed megint.

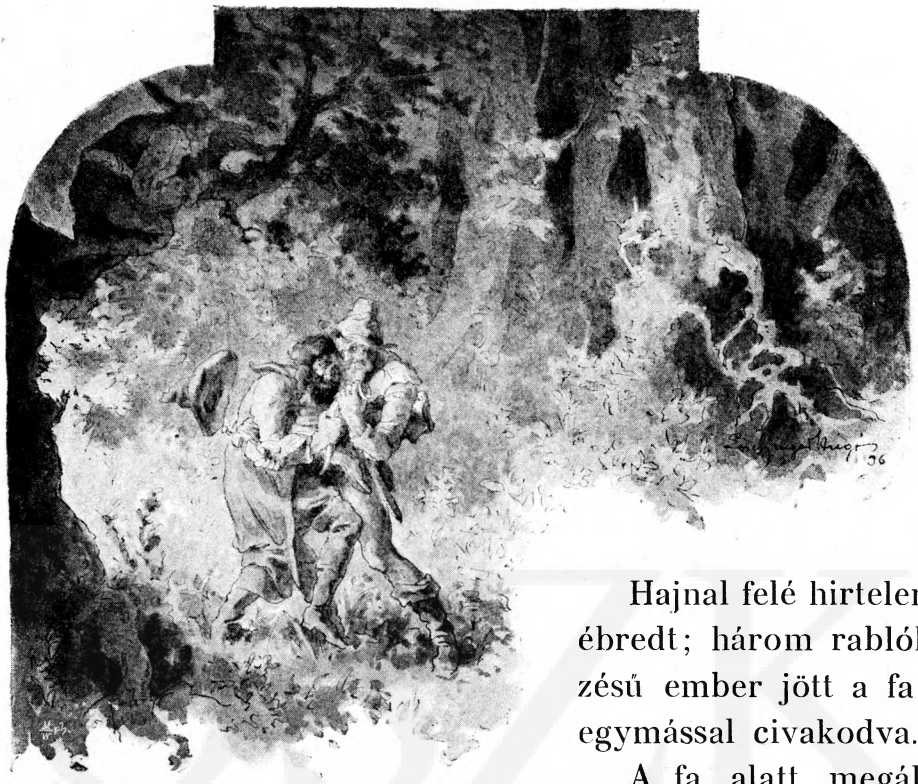
És a vacsora alatt is még mindenki a legnagyobb tisztelettel közeledett Mikuláshoz. De még vége sem volt a lakomának, midőn Mikulás elálmosodott, és aztán egészen mély álomba merült. Ekkor hirtelen, nagy robajjal összedűlt a fényes várkastély és a szolgák rémülve rohantak be, hogy ezt megjelentsék. Az általános zürzavarban mindenki csak Mikulásra haragudott.

— Dobjátok ki ezt a csalót! — parancsolta a királyné.

És a szolgák kivitték szegény Mikulást a hóra, a hol reggel dideregve ébredt fel. Midőn kinyitotta szemeit, hasztalan kereste a fényes palotát: az romokban hevert. Be akart menni a királyi palotába, de nem engedték be; meg akarta vesztegetni az őröket, de nem volt egy fillére sem és hasztalan ütögetett a zsebére, az csak üres maradt.

Elbúsúlva útnak indúlt tehát, hogy visszatérjen a szüleihez. Ment, mendegélt és már halálra volt fáradva, mikor egy rengeteg erdőbe érkezett. Miután már este volt, fölmászott egy magas fára, hogy a vadállatok meg ne egyék és elaludt.

Hajnal felé hirtelen fölébredt; három rablókinézésű ember jött a fa felé, egymással civakodva.

A fa alatt megálltak; Mikulásban pedig megfagyott a vér, hogy hát ha meglátják és megölik. De ezeknek eszükbe sem jutott, hogy valaki lehet közelükben; különben is, a rablott holmin verekedtek és már hajba is kaptak.

Mikulás eltüszszentette magát.

— No most — gondolta magában — végem van!

— Ki jár itt? — ordítozták a rablók vérben forgó szemekkel.

— Ne bántsatok, könyörgött reszketve Mikulás; — véletlenül erre tévedtem, s meghúztam magamat a fán éjszakára, hogy a vadállatok szét ne tépjenek.

A rablóknak épen kapóra jött Mikulás; ez majd bíró lesz az ő civódásukban s elintézi az osztozkodást.

— Szállj le a fáról! — parancsolták neki.

És Mikulásnak le kellett szállania.

— Ide hallgass! — rivalt rá a legvénebbik; — összevesztünk a zsákmányon: te légy a bíró.

— Miféle zsákmányon?

— Egy pár csizma, a melylyel a világ végére is el lehet repülni, ha valaki felhúzza és elkiáltja: — Hipp-hopp! ott legyek, a hol én akarok! — Van egy gyűrű, a melyiket ha valaki a szájába vesz, mindenki előtt láthatatlan marad. A ki pedig ezt a kürtöt megfújja, annyi fegyverese lesz, a mennyit csak akar.

— Aztán csakugyan igaz ez? Szeretném megpróbálni.

S fölhúzta a csizmákat, elvette a gyűrűt, nyakába akasztotta a kürtöt.

— S annak adhatom, a kinek akarom?

— Igen, annak! — kiabálták a rablók.

— Akkor várjatok itt rám három napig! — kacagott Mikulás és hirtelen eltünt.

A három rabló éktelen káromkodással rohant rá, de még csak nem is látták Mikulást, a ki szájába vette a gyűrűt és a varázsos csizmákkal csak úgy repült,

— Ah! — gondolta magában — most bosszút fogok állani.

S hirtelen azt akarta, hogy a királyi palota előtt legyen. A nap épen kelőben volt, midőn Mikulás leröppent a földre, a a királyi palota kapuja előtt, s egész bátran belépett, mert tudta, hogy senki sem látja meg. Lassan fölment a lépcsőkön és észrevétlenül benyitott Melinda szobájába, a ki még nyugodtan aludt.

Mikulás kivette szájából a gyűrűt és sokáig nézte alvó menyasszonyát, a ki szinte mosolygott álmában. Most már, hogy viszontlátta, meg is bocsátott neki; épen el akarta hagyni a szobát, midőn Melinda váratlanúl felébredt.

Először megijedt, elsikoltotta magát, mintha csak álom volna az egész; de mikor megbizonyosodott, hogy csakugyan Mikulás áll előtte, úgy tett, mintha nagyon örülne, a nyakába borúlt és

kérte, hogy mesélje el, mi történt vele, hogyan tünt el egyszerre a palotából.

Mikulás hitt Melindának és mindent elmesélt neki.

— Ártatlan vagyok! — mondta minduntalan Melinda. És Mikulás alig tudott hova lenni örömében.

A királyi palotában is mindenki örülni látszott Mikulás visszatértének. — Hogyan tünt el? Mi történt vele? Kik voltak a bűnösök? — senki sem tudta: s a király és a királyné bocsánatot kértek Mikulástól, hogy feledje a történteket. A látszat kedvéért hat udvari lakájt megvesszőztettek, mert reájuk fogtak mindent.

Mikulás egészen boldog volt; most már ismét csak az esküvőre gondolt és jókedvében észre sem vette, hogy Melinda folyton töltöget a poharába, ő pedig egyre ittasabb lesz. Csak beszélt, egyre csak beszélt és mindig csak a csodás kalandjait emlegette.

— A csizmák . . . a gyűrű . . . a gyűrű , . . a csizmák . . .

Az egész udvar pedig gúnyosan mosolygott és mindenki már előre örült annak, hogy Mikulás ezuttal is pórúl jár.

— Nyugalomra van szüksége! — mondta a királyné. — Nagyon el van fáradva: vigyétek a hálószobába.

És át is vitték egy másik szobába, mialatt Mikulás mámorosan hebegte:

— A csizmák . . . a gyűrű . . . a gyűrű . . .

S elvették tőle a gyűrűt, lehúzták róla a csizmát; őt magát pedig kivetették az utca kövezetére.

Reggel, mikor fölébredt, csaknem az eszét elvesztette kétségbeesésében és haragjában, hogy ismét kijátszották. Bőszülten rohant a királyi palotához, hogy számadásra hivja megbántóit, de a kapunál a testőrök elébe szegezték az alabárdot:

— Vissza! — kiáltottak reá.

— Félre az útból! Én Mikulás vagyok!

— Vissza! — rivalltak rá megint.
— A királykisasszony vőlegénye.
— Nem ismerünk.
— Be akarok menni.
— Vissza!

S minthogy a testőrök állig fel voltak fegyverkezve és nem tréfáltak, Mikulás kénytelen volt eltávozni a városból. Sírt szégyenében és haragjában; de egyszerre csak eszébe jutott a kürt, és a bosszú öröme minden baját feledtette vele.

Megállt a palota kapuja előtt, szét vetette a két lábát, mellét előre feszítette és belefújt a kürtbe, mely rémesen harsogott

végig a nagy, puszta téren. Mint egy varázsütésre, a földből csapatostól bújtak ki a fegyveres katonák; minél jobban fújta Mikulás a kürtöt, annál jobban szaporodott a sereg.

A kürt pedig zúgott, rivalgott és felverte a királyi palota csendjét, mintha az utolsó ítélet harsonája csendült volna meg; kint, Mikulás körül pedig, a katonák egyre szaporodtak és a fegyverek éles csengésébe a harcosok zúgó moraja vegyült.

Bent a palotában mindenki halálra rémült. A király, a királyné, Melinda, az udvaroncok sápadtan bámultak egymásra. Most már mind megbánták, hogy oly kegyetlenül bántak el Mikulással, de már későn volt. Az udvaroncok egy része a

— Vissza! — rivalltak rá a testőrök. (60. lap.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

hátulsó kapún megszökött, a testőrök pedig már meg akartak hódolni Mikulásnak, midőn egyszerre csak előlépett Melinda és az mondta:

— Megálljatok!

Kinyitotta a palota kapuját, és kiment Mikulás elébe, sírva, roskadozó léptekkel.

— Csaknem meghaltam fájdalmamban — szólt zokogva Mikuláshoz. — Miért szöktél meg tőlünk? miért hagytál engem egyedül? s mit akarsz ezzel a tenger sok katonával itt a palota előtt?

Mikulás, a kinek igen jó szíve volt, egészen ellágyúlt, mikor meglátta Melinda könnyeit.

— Én hagytalak el? — kérdezte csodálkozva: — Én szöktem meg tőled? Hát nem úgy dobtatok ki a palotából s másnap be sem eresztettetek?

— Oh! zokogott Melinda; — itt valami varázslat van: vizsgálatot kell indítani...

— Igen, vizsgálatot kell indítani, — siránkoztak a király és a királyné is, a kik e közben oda sompolyogtak. — Talán valaki, a ki Melinda kezére vágyik, követi el ezt a sok gonoszságot; de mi legyünk okosabbak, előzzük meg és tartsuk meg minél hamarabb az esküvőt.

Szent volt tehát a béke ismét, és Mikulás megint boldog volt. Csakhogy az esküvőre várni kellett, mert Mikulás okmányai még nem voltak rendben; addig a hadsereget is szabadságolták, ellenben estére fényes bankettet rendeztek.

Ezuttal azonban Mikulásnak több esze volt; nem akart sem enni, sem inni, s azt mondta, hogy nem jól érzi magát. E miatt aztán az egész udvar aggódott, még maga a királyné is. Melinda pedig folyton a bűvös kürtre nézett, melyet Mikulás a vállára vetett, s azon gondolkodott, hogyan foszthatná meg tőle. Egyszerre csak hirtelen felkelt és kiment; s mialatt Mikulás utána

nézett az ajtóra, hét markos poroszló rá rohant, át fogták a karjait, letépték róla a kürtöt és kezét lábát összekötözték.

— Melinda! Melinda! — sikoltott Mikulás.

És Melinda meg is jelent az ajtóban és gúnyosan, kárörvendve nézett Mikulásra, a kit a poroszlók folytonos ütlegelés közben kihurczoltak az utcára és vérben fagyva hagytak ott.

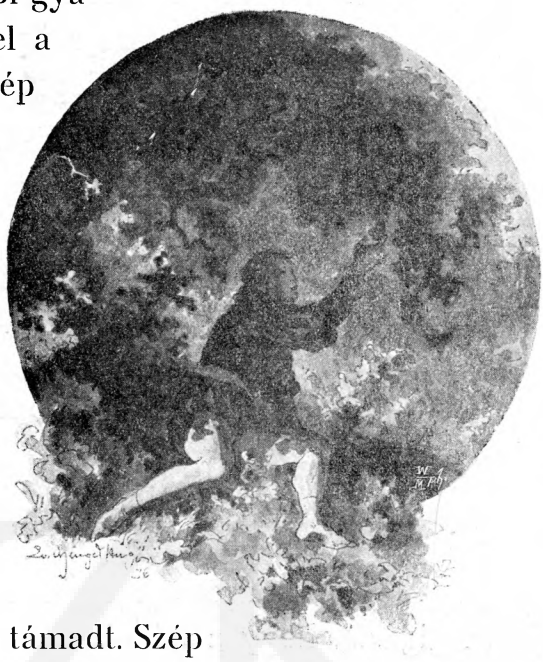
Most már szegény Mikulás minden reménységét elvesztette és kétségbeesve megindult haza felé. Eltékozolta mindenét, meggyőződött arról is, hogy Melinda nem szereti: mit is keresett volna már itt?

Már két nap óta ment, mendegélt hazafelé és még semmit sem evett. Hiába nézett valami élelem után, a pusztaságon nem volt egyetlen ház, egyetlen gyümölcsfa sem; végre egy víruló kis oázra akadt, a melyben jó fris vizet talált s egy óriási nagy füge fát, a mely tele volt a legszebb gyümölcsökkel.

Mikulás le szakított egyet s elkezdett enni; de alig harapott bele, az orra elkezdett nőni és nőtt minden füge után. De Mikulás annyira éhes volt, s a fügék oly édesek voltak, hogy nem bírta abban hagyni az evést: ha az orra egy-két méterrel hosszabb lesz is, azt gondolta, azért még nem dűl össze a világ.

De aztán, mikor az orra annyira megnőtt, hogy a karjára tekerhette, mégis elszomorodott; már most akár meghalhatna itt a sivatagban!

Búsan ment tovább, s egy napi gyaloglás után halálra fáradva ért el a második kis oázhoz. Itt is igen szép fügefák voltak, s Mikulás most már elszántan lépett a fák alá: mit is bánta, még ha elefánt lesz is belőle, mikor megint oly nagyon éhes volt!

Csakhogy mi történt! Alig fogott hozzá ezen uj fügékhez, az orra lassankint el kezdett fogyni: ő pedig evett és egyre evett, míg végre az orra rendes nagyságúvá lett.

Ekkor egy különös gondolata támadt. Szép kosarat font és visszament az első oázhoz, a hol tele szedte a kosarat a finom fügékkel és megindúlt a király palotája felé. Midőn oda ért, az ablak alatt fel s alá járva, hangosan kiáltozott:

— Fügéket vegyenek! Fügéket!

De oly drágára tartotta, hogy senki sem vett belőlük. Végre aztán lenézett a királyné is, s alig hogy meglátta a kivánatos gyümölcsöt, azonnal megvette az egész kosarat. Mikulás pedig nagyon olcsón oda adta.

A királyné és Melinda azonnal neki láttak a szép harmatos fügének, s talán épen szegény Mikuláson nevettek, mialatt egyiket a másik után elfogyasztották. Észre sem vették, hogy az orruk egyre nőtt, csak nőtt — mig végre csaknem két méteres lett.

Az egész udvar, majd az egész város tele lett a rémes hírrel, s mindenki csak a királynén és Melindán nevetett. — Hogyan történt? Mitől? A fügéktől? — És senki sem akarta elhinni.

Mikulás pedig a kezeit dörzsölte és alig tudott hová lenni örömében, hogy a boszúja ilyen jól sikerült.

Ezenközben a világ leghíresebb orvosai próbálgatták a két királyi asszony orrát meggyógyítani, de egyik sem tudott semmit; volt, a ki azt is ajánlotta, hogy le kell vágni: de ezt a király menten felakasztatta.

Végre egy ósz, rokkant aggastyán jelentkezett. Mikulás volt, de senki sem ismert rá. Kijelentette, hogy meggyógyítja a királykisasszonyt.

— Szeget-szeggel! — mondta. — Egye meg ezt az öt fügét, s az orra kisebb lesz.

És csakugyan, mihelyt Melinda megette a fügéket, orra azonnal öt centiméterrel fogyott.

A bűvös orvosnak egyszerre híre futott a városban: Melinda megigérte, hogy a felesége lesz, a király neki akarta adni a félországát, ha a királynét is meggyógyítja.

— Csak lassan! — óvatoskodott Mikulás. — A gyógyulás nem megy oly hamar.

S a két királyi asszonynak ágyba kellett feküdnie, Mikulás pedig mindennap meglátogatta őket, s mindennap fél fügét adott mindegyiknek, a melytől az orruk fél centiméterrel kisebb lett

Lassankint Melinda annyira megbarátkozott az öreg orvossal, hogy mindent elbeszélt neki Mikulásról; az aggastyán pedig a fejét csóválta:

— Ugyan, ugyan! — s nem akarta hinni.

— De hiszen minden itt van a szekrényben.

— Micsoda?

— A csirke mája . . .

— Ez az? — kérdezte Mikulás, és a kezébe vette.

— A csizma . . .

— Ez az? — és felhúzta.

— A gyűrű . . .

— Ez az? — és a kezébe vette.

— A kürt . . .

— Ez az? — és a nyakába akasztotta,

— No lásd, — folytatta Melinda; — itt van minden, de senki nem használhatja, csak az, a kié volt.

— És te nem szeretted őt? — kérdezte Mikulás.

— Ki nem állhattam!

— Pedig azt mondják, még meg is csókoltad.

— Ki az a hazug? Mindjárt börtönbe záratom.

— Én vagyok! — dördült el Mikulás hangja, a ki egyszerre lerántotta az álszakállt és ott állt Melinda előtt.

Ez pedig hátra tántorodott ijedtében és rettenetesen elkezdett kiabálni; de mire a poroszlók bejöttek, Mikulás már a szájába vette a gyűrűt és senki sem látta meg őt. — Aztán kiosont a nagy térre, belefújt a kürtbe és mikor a nagy sereg együtt volt, lerontatta az egész királyi palotát; maga pedig fölhúzta a bűvös csizmákat és elkiáltotta:

— Hipp-hopp otthon legyek! — s egyszerre haza röpült atyjához, a hol még most is él, ha meg nem halt és meg is házasodott.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

AZ ARANYRIGÓ.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Messze, nagyon messze, az örökös hó és jég országában volt egyszer egy király és egy királynő, a kik halálra búsulták magukat, mert látták, hogy egyetlen gyermekük, a világszép Hóvirág királykisasszony folyton szomorkodik és éjjel-nappal sír. Eleinte azt gondolták, hogy talán beteg; összehivták tehát a Jégország legelső orvosait, de ezek mind azt mondták, hogy a királykisasszony egészséges, és nem tudtak semmi orvosságot sem javasolni. Az öreg király és királynő erre egészen kétségbe estek.

A királykisasszony bezárkozott szobájába, és nem szerette, ha háborgatták; betakarózott prémes hermelin palástjába, s az ablaknál ülve, ábrándozva nézegetett ki, mintha várna valakit. Pedig a Jégország és a királyi palota környéke nem volt vidám látványosság; csak jéghegyeket, hóból épült házakat és sivatag hómezőket lehetett látni, meg vastag bundákba burkolt embereket, a kik siettek, hogy meg ne fagyjanak, és cammogó jeges medvéket, kedélyes rozmárokat, meg ezekhez hasonló különös vadállatokat.

De azért Hóvirág csak ott ült az ablaknál, és könnyes szemekkel tekintgetett kifelé.

— Kit várasz? Mit várasz? — kérdezte a király.

— Egy napsugarat várok, — felelte Hóvirág.

De napsugár csak nem tévedt arra, s a királykisasszony egyre sírt, hogy szinte gyötrelem volt nézni.

Egy viharos napon még szomorubb volt, mint rendesen és fájdalmasan zokogva nézegetett ki az ablakán. Kívül itéletidő volt: a zúgó szélvész a felhőkig fölkavarta a zuzmarás havat, mely néha úgy elsötétítette az eget, mintha éjszaka lett volna. Egyszerre csak, a szél éles visításába valami síró csipogás vegyült, s a mint ezt Hóvirág meghallotta, azonnal kinyitotta az ablakot. A nagy szélroham egész hófelhőt hozott a szobába, s vele együtt egy kis madárka is berepült, de szegényke csaknem meg volt merevedve a hidegtől, és majd hogy meg nem fagyott. Szép, nagyon szép aranyos madárka volt; fényes tollai csillogtak és ragyogtak: ilyen tündérszép madarat még sohasem láttak Jégországban. A királykisasszony egyszerre fölvidult, megsajnálta a vergődő kis madarat és a keblébe tette, hogy fölmelegedjék.

— Honnan jöttél, kis madaram? — kérdezte gyöngéden, és megsimogatta finom kezeivel, melyek fehérek voltak mint a hó.

— A Napsugár hazájából jöttem, a hol a rózsák és violák nyílnak — pihegte a kis madár.

Mikor Hóvirág meghallotta, hogy az aranyos madárka a Napsugár hazájából jött, a melyről annyiszor álmodott, szíve hirtelen hevesebben kezdett dobogni. Mindjárt nagyon megszerette a kis madarat, a mely, mihelyest egy kissé fölmelegedett, azonnal vidáman kezdett csicseregni.

— Én vagyok az aranyrigó; — dalolt a madárka, és körülrepdeste a szobát. Aztán elkezdett mesélni a Napsugár hazájáról, a melyben szép sudárfák nőnek, árnyas ligetek virúlnak, illatos virágok nyilnak s erdőn mezőn sok száz tarka madár zengi a tavasz dicséretét. És elmondta azt is, hogy a kristálypatakok virágos réteken csörgedeznek, hogy a ragyogó nap száz ágra

szórja aranyos sugarait, és hogy minden csillog, örül és boldog abban a tündérszép országban.

Ettől fogva Hóvirág nem volt többé szomorú; sohasem sírt, mert az aranyrigó mindig körülötte röpködött, és tele csicseregte fülét a mesés ország csudáival.

— Beszélj hát a királyról és a királynőről is, — kérte Hóvirág az aranyrigót.

Ez pedig elmesélte, hogy a király nagyon rosz volt; annyira rosz, hogy egyszer dühében megölte a királynőt is, egyetlen fiát pedig, Oroszlán herceget, folyton gyötörte, mert azt akarta, hogy vegye nőül a tigrisek hercegnőjét; de a királyfi ebbe nem egyezett bele.

— Es Oroszlán herceg nem olyan rosz, mint az atyja? — kérdezte Hóvirág aggódva.

— Oh, nem! — felelt az aranyrigó. — A királyfi jó, nemeslelkű és szép, mint a tündöklő napsugár.

— Akkor Oroszlán herceg lesz az én uram, — szólt Hóvirág.

Az aranyrigó, mikor ezt meghallotta, örömében vidáman csattogva körülrepdeste a szobát; aztán a királykisasszony vállára szállt, és édesen csicseregve mesélt neki sokáig, nagyon sokáig Oroszlán hercegről és a Napsugár országáról.

Hóvirág pedig fölkereste fölséges atyját, a Jégország királyát.

— Akarod-e, hogy boldog legyek? — kérdezte tőle.

— Az életemet is szívesen od'adnám ezért; — felelte a király.

— Akkor hát adj férjhez Oroszlán herceghez.

A király megfontolta a dolgot, és mint-

hogy Oroszlán herceg is királyi családból sarjadt, nem lett volna semmi ellenvetése: csak azt nem tudta, hogyan adja tudtára Oroszlán hercegnek, a ki nagyon messze lakott, hogy Hóvirágot nőül akarja hozzá adni.

— Vagy Oroszlán herceg lesz a férjem, vagy meghalok; — hajtogatta makacsúl Hóvirág.

A király tehát, hogy megvigasztalja és a kedvében járjon, elhatározta, hogy követséget küld a Napsugár országába.

A követség nagy fénynyel és pompával útnak is indúlt; Hóvirág lelkendezve integett búcsút a kastély ablakából, s nehezen várta, hogy visszatérjen a felelettel.

— Mennyi idő alatt járják meg az utat? kérdezte az aranyrigótól.

— Ha elmúlik egy év, egy hónap, meg egy nap, és a követség nem tér vissza: akkor odaveszett; — felelt a madárka.

És elmúlt egy év, egy hónap, meg egy nap: de a követségről semmi hir sem érkezett.

— Mondj le erről a házasságról, — kérte a király Hóvirágot.

— Vagy Oroszlán herceg lesz a férjem, vagy meghalok; — ismételte Hóvirág sírva.

S a király, hogy megvigasztalja, még fényesebb követséget küldött a Napsugár hazájába.

De ismét elmúlt egy év, egy hónap, meg egy nap, és a követség megint nem tért vissza.

— Mondj le erről a házasságról, — könyörgött ujra a király.

— Vagy Oroszlán herceg lesz a férjem, vagy meghalok; — zokogott Hóvirág.

A király elhatározta, hogy még egy követséget útnak indit, de egyszersmind egész udvarával együtt fölment palotája legmagasabb tornyára, és mérföldnyi hosszú távcsövekkel követte utjában a követséget, mert látni akarta, hogy mi történik vele.

És Hóvirág is fölment udvarhölgyeivel a toronyba, mert ő is látni akarta, merre megy a követség a Napsugár tündérországába, melyről annyit álmodott.

Mikor tehát a követség megindúlt, mindnyájan fölmentek a toronyba, és jól beburkolóztak prémes palástjaikba, hogy meg ne fagyjanak, mert Jégországban mindig csikorgó hideg volt; aztán elővették mérföldnyi hosszú távcsöveiket s követték útjában a követséget, mely a Napsugár tündér országába indúlt.

És látták is, a mint ment, mendegélt a vakítóan fehér hómezőn, egész addig, a hol a határon valami ragyogó csillogáshoz ért; ez bizonyosan az első napsugár volt. Ekkor látták, hogy a követség lehányja magáról bundáit, palástját, s elhagyja az úton; úgy látszott, mintha mindenkinek nagyon melege volna, mert igen lassan, és erőlködve haladtak előre.

Midőn aztán átlépték Jégország határát és még előbbre mentek a Napsugár országába, a király és egész udvara fájdalmas meglepetéssel látták, hogy a követség egyszerre csak eltünt; hirtelen nagy köd támadt, ott a hol jártak, s ez a köd fölszállt a magasba, s fent az égen ezüstösen ragyogó bárányfelhő lett belőle.

— A melegben elolvadtak; — mondták a király bölcsei.

— Mi nem juthatunk el a Napsugár országába; — tették hozzá a többiek; — mi jégből és hóból vagyunk, s ha oda érünk is, azonnal elolvadunk.

— Most már csak elhiszed — fordúlt a király Hóvirághoz — hogy le kell mondanod erről a házasságról?

— Ha senkinek sincs bátorsága a Napsugár országába menni, elmegyek magam! — szólt a Hóvirág.

— És ha te is gözzé válsz, mint a követség, melyet láttál?

— Inkább meghalok, mintsem örökké itt a hó és jég között éljek.

A király és a királynő zokogni kezdtek arra a gondolatra, hogy Hóvirág biztos halálba megy a Napsugár országába; meg is kisértették, hogy lebeszéljék erről a szándékról, de minden hasztalan volt: Hóvirág makacsúl ragaszkodott az utazáshoz, és meg is tette előkészületeit.

— Majd én segítségedre leszek, — biztatta az aranyrigó — s meglátod, hogy beviszlek a Napsugár országába.

S vidáman repdesett körül a szobában, dalolva, csattogva, örömében, hogy viszont látja tündérszép hazája virágos réteit, árnyas ligeteit.

A király és a királynő ellenben egyre sírtak, hogy el kell szakadniok egyetlen gyermeküktől; omló könnyeik megfagytak, a mint hullottak, úgy hogy lasankint két jégbálvány lett belőlük.

Hóvirág lehelletével akarta róluk leolvasztani a jégkérget, de az aranyrigó azt tanácsolta neki:

— Csak hagyd őket most; olyanok, mint két szobor, s nem éreznek semmit. Jobb is, ha nem szenvednek a miatt, hogy te elhagyod őket; majd ha Oroszlán herceg nőül vett téged, akkor ujra életre hozzuk őket, hadd örüljenek boldogságodnak.

Hóvirág, a ki mindenben szót fogadott az aranyrigónak, most sem ellenkezett; fölkészült az útra, s megindúlt udvarhölgyeivel, gyönyörű szánjában, melyet két hatalmas jegesmedve húzott. A kis aranyrigót pedig keblében melengette, hogy meg ne fagyjon az erős hidegben.

És mentek, mendegéltek, a nagy hómezőkön, hallgatva, szót-

lanúl; mert ha beszéltek volna, minden szó megfagyott volna, olyan rettenetes hideg volt mindig Jégországban. Végre, mikor már nagyon, nagyon sokáig mentek, távolról halvány fénynyel csillant föl az első napsugár.

Midőn egy kissé közelebb értek hozzá, Hóvirág megszólalt:

— Melegem van.

— Vesd le a palástodat; — mondta az aranyrigó, a ki alig tudott hova lenni örömében, hogy közelednek a Napsugár országához.

Hóvirág levetette palástját és példáját udvarhölgyei is követték.

— Nincs már több hó, és a szán nem csúszik tovább; szólt Hóvirág egy kis vártatra.

Az aranyrigó kirepült, csörével megérintette a szánt, mely azonnal gyönyörű hintóvá változott; a két hatalmas jegesmedve helyett pedig két hófehér, lobogó sörényű, negédes paripa táncolt a hintó előttt.

— Most már beérünk a Tavasz országába, — szólt az aranyrigó; — most már én is kint maradhatok.

Odaszállt Hóvirág vállára, s oly édesen, oly szívhez szólóan kezdett dalolni, hogy a királykisasszony és udvarhölgyei gyönyörű-

séggel vegyes csodálkozással hallgatták. A hintó pedig repült, rohant, a virágokkal kihímzett pázsiton, s jobbról-balról a fákon, berkekben a tarka, csillogó madárkák ezrei hangos csattogással verték föl a természet ünnepies csendjét.

Így haladtak egy jó darabon, mikor Hóvirág lihegve megszólalt:

Meghalok a melegtől, kis madaram!

Az aranyrigó csőrével megérintette Hóvirág ruháját, mire az egyszerre vékony csipkévé és fátyollá változott; így tett a többi udvarhölgyekkel is.

Kis idő mulva azonban Hóvirág ujra megszólalt:

— Meghalok a melegtől, kis madaram.

Az aranyrigó odaszállt hozzá:

— Szakítsd ki egyik tollamat.

Hóvirág szót fogadott, s az aranyrigó tolla rögtön óriási legyezővé változott.

— Szakíts ki még egyet; — biztatta az aranyrigó.

Hóvirág megint szót fogadott, s ebből a tollból rögtön egy nagy napernyő lett, a mely nemcsak őt, hanem udvarhölgyeit is mind megvédte a nap hevétől.

A kedves kis madárka pedig minden udvarhölgyhöz odaszállt, hogy azok is kiszakítsák egy-egy tollát, s mindegyiknek legyen legyezője.

— Milyen szép ez a hely, — kiáltott föl Hóvirág elragadtatva, midőn köröskörül meglátta a virágokkal ékes kertet, melynek végében csendesen ringottak a kék óceán tiszta hullámai.

— Ha tetszik neked ez a hely, én szép királykisasszonyom, — csicsergett az aranyrigó, — akkor itt maradhatsz. Én addig elrepülök a Napsugár országába, hogy megtudjam, mi történik ott, s hirt hozok neked Oroszlán hercegről.

— Menj, kedves madaracskám, de siess vissza rögtön, — egyezett bele Hóvirág.

Két hófehér, negédes paripa táncolt a hintó előtt. (77. lap.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Még előbb itt leszek, mint a nap lenyugszik.

S fölszállt a magasba és elröpült a Napsugár országa felé.

Hóvirág pedig, a ki már megszokta a kellemes tavaszi levegőt, leszállt a kocsiból, hogy koszorúba szedje a kertnek szebbnélszebb virágait.

Szedte, egyre szedte a gyönyörű, illatos virágokat, s udvarhölgyei is segítettek neki, úgy hogy nem sokára egészen tele lett velük a fényes hintó.

Hóvirág, a ki sohasem látott ily szép virágokat, azt hitte, hogy tündérországban jár. Alig győzte bámulni és csókolgatni a kábító illatú rózsákat; fejére szegfűvirágokból font koszorút, ruháját pedig szelid ibolyákkal hintette be.

Udvarhölgyei is vidáman cicáztak, táncoltak és fölékesítették magukat virágokkal.

Nemsokára sok-sok kedves és szép leányka jött feléjük, vigan dalolva; a Hóvirág előtt meghajolva kérdezték:

— Szép hercegnő, szép hercegnő: akarsz-e királynénk lenni?

— Nagyon szívesen, ha Oroszlán herceg is beleegyezik, hogy királyotok legyen. De mondjátok, szép lánykáim, miért nincs királynőtök?

— Volt, de meghalt; s akkor a tündérek, a kiket száműztünk országunkból, azt a büntetést szabták ránk, hogy tiz évig ne legyen királynőnk. Ez a tiz év most letelt, s mi neked ajánljuk föl a koronát.

S egy koszorút nyújtottak feléje, melyet a kert legszebb virágaiból készítettek.

S miért ajánljátok föl épen nekem? — Kérdezte Hóvirág kiváncsian.

— Mert olyan fehér vagy, mint a hó, olyan hideg mint a jég és olyan szép, mint a napsugár: s a mi a királynőnknek is ilyennek kell lennie. Most még hat hónapot adunk neked, hogy

gondolkozzál: elfogadod-e hódolásunkat; azután másikat választunk, ha te visszautasítod. Isten veled, szép hercegnő.

S elszéledtek a kertben, táncolva, énekelve, és a merre csak mentek, mindenütt virágokat hintettek az útra.

Este felé, midőn a nap már kezdett lehanyatlani, végre visszatért az aranyrigó.

— Kis madaram, drága aranyrigóm: milyen hírt hoztál az én hercegemről?

— Rosz hireket, szép hercegnő; nem akarta nőül venni a tigrisek hercegnőjét, s atyja, a király, ezért börtönbe záratta.

Hóvirág mélyen elszomorodott e hír hallatára, és keservesen sírni kezdett.

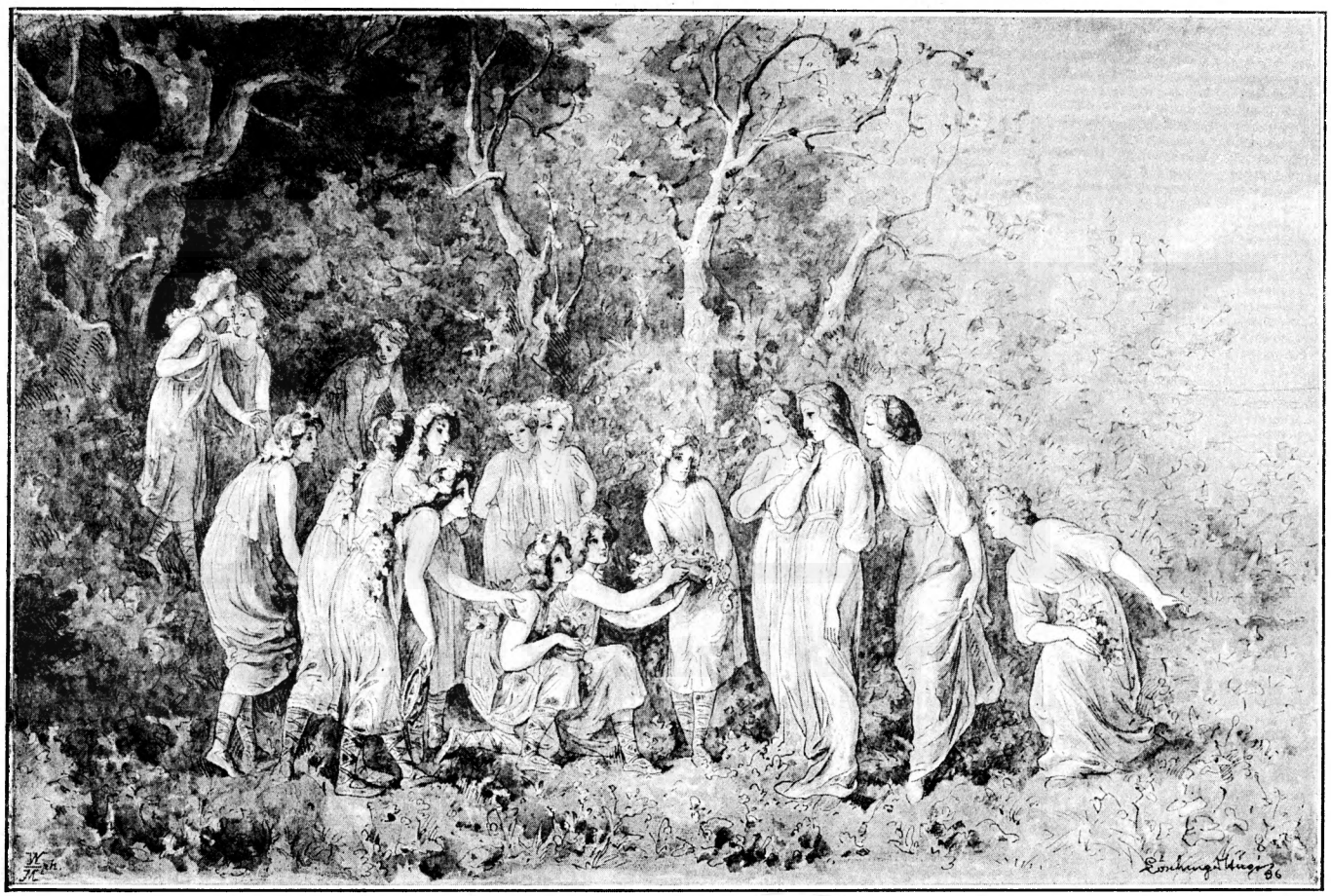
— Ne sírj, ne sírj; — vigasztalta az aranyrigó. — Beszéltem rólad a hercegnek, s ő minden áron nőül akar venni téged; de most, hogy kikerűld atyja haragját, a ki bizonyára megöletne téged, ha tudná, hogy itt vagy, velem kell jönnöd. A tenger tündérének pártfogására bizlak, a ki Oroszlán herceg nagynénje, és úgy gondodat fogja viselni, mintha tulajdon lánya volnál.

— Ha ezt parancsolja az én uram, akkor engedelmeskedem; — szólt Hóvirág alázatosan; — csak te ne hagyj el bajomban és bánatomban.

— Csak bizzál bennem, és én vigyázni fogok rád is, a hercegre is; te pedig menj ki a tengerpartra, s ha majd egy szép tündér jön feléd, gyöngyház-kagylóban, kérjed meg, hogy segítsen rajtad Oroszlán herceg nevében.

Ezt mondva, elröpült.

Hóvirág udvarhölgyeivel kiment a tengerpartra, s leülve egy mohos sziklára, gondolkozni kezdett; és annyira bánkódott a saját és Oroszlán herceg sorsa fölött, hogy sírásra fakadt, és sokáig zokogott. Vele sírtak a szegény udvarhölgyek is, és már késő éjszaka volt, de még mindig nem szüntek meg könnyeiket önteni.

— Szép hercegnő: akarsz-e királynénk lenni? — (81. lap.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Egyszerre csak messze, messze, ott, a hol a fehéren tajtékzó hullámok ölelkeztek az éggel, ragyogó fényesség támadt a sötét éjszakában. Kezdetben csak a vakító ragyogás látszott, de aztán, a mint jobban közeledett a part felé, előtünt egy óriási gyöngyház-kagyló, melyet két delfin húzott s egy ezüstös holdsugár világított meg; bent egy gyönyörű tündér ült, s az a nagy ragyogás mind az arcáról áradt szét, a mely oly szép és fényes volt, mint a tavaszi napsugár.

Midőn már egészen közel ért a parthoz, Hóvirág félénken megkérdezte:

— Te vagy a tenger tündére?

— Ki szólít engem? — kérdezte a tündér.

— Én szólítalak; én vagyok Hóvirág.

— Ki küldött hozzám?

— Oroszlán herceg.

— Jöjj utánam, és én megsegítlek.

Ezt mondva, a tenger tündére tovább folytatta útját a végtelen vizeken.

De Hóvirágnak nem volt bátorsága, hogy kövesse a tűndért, s utána ugorjék a habokba, mert félt, hogy a tengerbe fúl; s a míg magával küzködött, egyszerre csak, mintha a magas égből jött volna a biztatás, távoli visszhangként megcsendűlt fülében az aranyrigó intése:

— Csak bizzál bennem.

Ekkor azonnal neki bátorodott, bele ugrott a tengerbe és az udvarhölgyei is mind követték.

Az első pillanatban úgy érezte, hogy elveszti eszméletét; nem hallott, nem látott semmit, mialatt a habok lágyan ringatták és tovavitték; de, midőn végre föl birta nyitni szemeit, már a tenger fenekén volt, egy kristály palotában, egész kiséretével együtt, s mindnyájan egy hosszú asztal körűl ültek, a mely meg volt terítve a legfinomabb eledelekkel.

Az asztal körül szép hableányok szolgáltak föl; nyakuk és karjaik tele voltak drága igazgyöngy és korall-ékszerekkel, hajukban szebbnél szebb tengeri rózsákat és liliomokat viseltek.

Hóvirág kérdőzösködött is tölük a tenger tündére felől, de a hableányok némák voltak, mint a halak és nem tudtak beszélni, mert ők is a tenger leányai voltak.

Pedig Hóvirág nagyon izgatott és türelmetlen volt, hogy valami uj hirt halljon Oroszlán herceg felől; ezért, mikor látta, hogy kérdezösködésére senki sem felel, félrehúzodott egy sarokba, egészen szomoruan és megtörve: épen úgy, mint mikor még otthon volt, Jégországban.

Még csak a tenger tündérét sem láthatta, mert az nappal eltünt, mikor pedig a nap leszállt, akkor mindig megindúlt körútjára a gyöngyház-kagylóban, hogy bejárja birodalmát; és noha ilyenkor gyakrabban el is ment a kirstálypalota előtt, sohasem tért be, hanem mindig egyenesen folytatta az útját.

A kristálypalota körül mindenféle halak uszkáltak; egyikmásik olyan nagy volt, mint egy ház, némelyik meg olyan kicsiny, mint egy hangya; gyakran egész csatákat vívtak, melynek az lett a vége, hogy a nagyok fölfalták a kisebbeket. Aztán voltak mindenféle csigák, kagylók, rákok, tengeri virágok, egész korállerdők: valóságos élő világ a tenger fenekén; de a szegény Hóvirág mindezzel nagyon keveset törődött, mert mindig csak Oroszlán hercegre gondolt, a ki fogságban szenvedett.

Végre aztán megcsendült az aranyrigó vigaszthozó szép dala:

— Hercegnő, én szép hercegnőm.

— Mi hirt hoztál Oroszlán hercegről? — kérdezte örvendezve Hóvirág.

— Még mindig fogságban van, de ma éjjel kiszabadítom; különben a tigrisek királya háborút izent a Napsugár országának, mert Oroszlán herceg nem akarta nőül venni a leányt. Holnap lesz a döntő ütközet, a melyben az oroszlánok a tigrisekkel fognak megmérkőzni.

— Jöjj el mindjárt, kedves aranyrigóm — könyörgött Hóvirág. — Meghalok a bizonytalanságban, ha meg nem tudom a csata kimenetelét.

— Igen, eljövök; de előbb idehozom neked Oroszlán herceget, mert az alatt, míg a harcra előkészülnek, kiszabadítom őt börtönéből.

Mihelyest az éj leszállt, az aranyrigó, a mint megigérte, azonnal fölkereste Oroszlán herceget; gyémánt csőrével leverte az ablak vasrácsozatát, s aztán a herceg kiugrott ablakán a tengerbe, a hol a tenger tündére már készen várta és rögtön magával vitte a kristálypalotába.

Oroszlán herceg maga is fekete volt, mint a Napsugár ország minden lakója; azért, midőn Hóvirág először meglátta, nagyon meg volt lepve, mert az előtt még sohasem látott mórokat, és nem is mert hozzá közeledni. De mikor látta, hogy milyen jószívű

és udvarias, egyszerre elfelejtette, hogy nem fehér, és nagyon megszerette; most már boldog volt: csak még azt szerette volna, hogy minél előbb visszatérhessen a föld szinére, mert a tenger fenekén már unatkozni kezdett.

De be kellett várniok, míg eldől a háború az oroszlánok és a tigrisek közt: ha csak ki nem akarták magukat tenni annak, hogy a vadállatok őket is széttépjék.

Nehezen és aggódva várták tehát az aranyrigó eljövetelét, hogy hírt hozzon nekik a földi eseményekről.

Az aranyrigó a legmagasabb fa tetejére repült föl, hogy onnan nézze végig az egész ütközetet.

Először jöttek a tigrisek, sűrű csapatokban és rendes hadsorokban; a másik oldalon pedig az oroszlánok serege sorakozott. Azután megindúltak egymás ellen; a két tábor egyre jobban közeledett, s végre hatalmas ordítással összecsaptak, és heves rohanásuktól a föld is reszketni kezdett. Most megkezdődött a vérengzés; a vadállatok körmeikkel, fogaikkal tépték és szaggatták egymást és a vér nemsokára patakokban folyt, úgy, hogy az egész sikságot messzire elöntötte.

Bár az oroszlánok erősebbek voltak, azért a csata ezen az első napon mégis eldöntetlen maradt, mert a tigrisek meg kegyetlenek és vérengzők voltak.

Oroszlán herceg, a ki mindezt megtudta az aranyrigótól, nem tudott többé nyugodt lenni és minden áron atyja segítségére akart sietni.

— És ha ujra börtönbe zárat? — Könyörgött neki Hóvirág, hogy ne menjen el.

— Nem fogja azt tenni, — felelt a herceg. — Igaz, hogy kegyetlen, de e mellett nagylelkű is; ha látja, hogy segítségére siettem, meg fog bocsátani.

— Vidd el legalább ezt a pálcikát, — szólt a tenger tündére; — talán hasznodra lehet.

És egy kősó-pálcikát adott neki, a mely olyan tiszta és szép volt, mint a kristály.

Midőn a herceg ismét fölkerült a földre, folyton kezében tartotta a kis pálcikát; és valahány bárányka csak volt, az mind utána szaladt, és mindegyik meg akarta nyalni a pálcika végét; s a melyik megnyalta, az többé el sem maradt, hanem vidám bégetéssel ügetett Oroszlán herceg nyomában.

— A mérszárszékre jöttök, — mondta nekik.

— Béé, béé, béé, — felelték a báránykák; — szívesen teszszük.

S a nyáj egyre szaporodott, s végre úgy látszott, hogy Oroszlán herceg az egyedüli pásztor, a ki az egész világ birkanyáját viszi legeltetni.

Midőn e csodálatos sereggel a harctérre ért, a csata sorsa még bizonytalan volt; megérkezése azonban mindjárt zavart okozott a küzdők hadsoraiban. Az oroszlánok villogó szemekkel nézték a végtelen juhnyájat, de nem mozdúltak; a tigrisek ellenben, a melyek vérszomjasok és kegyetlenek, abban hagyták a harcot, és vad orditással reá vetették magukat a védtelen állatokra.

De alig kezdték meg a szegény juhok marcangolását, az oroszlánok azonnal fölhasználták a kedvező alkalmat, és megrohanták a szerte széledt tigriseket; így könnyebben elbántak velük és rövid időn fényes győzelmet arattak rajtuk.

A Napsugár országának királya, midőn megtudta, hogy Oroszlán herceg hozta e váratlan segélyt, azonnal hozzá sietett, keblére ölelte és azt mondta neki:

— Te nyerted meg a csatát; jutalmúl azt kérheted, a mit akarsz: még országomat is szívesen neked adom.

— Nőül akarom venni Hóvirág királykisasszonyt, — szólt Oroszlán herceg.

— Legyen meg az akaratod, — felelt a király.

S azonnal megparancsolta, hogy készítsék elő az útra a leg-

szebb diadalkocsit, és fogjanak elébe négy pompás himoroszlánt; így akarta megtisztelni Hóvirágot.

Az aranyrigó ez alatt elröpült a kristálypalotába, és mindenről értesítette Hóvirágot; ekkor a tenger tündére egyszerre előparancsolta gyöngyház kagylóját, beleültette Hóvirágot és udvarhölgyeit, aztán pedig valamennyiüket fölvitte a tenger partjára.

Hóvirág szépen fölékesítette magát, s leült arra a mohos sziklára, a melyen egykor Oroszlán herceget siratta; udvarhölgyei mind körébe telepedtek, s így várták boldogan, vidám beszélgetés közben a királyt.

Midőn a király megérkezett és meglátta Hóvirág ragyogó szépségét, egészen elálmélkodott, és mélyen meghajolva így szólt:

— Te leszel koronám legszebbik gyöngye.

Hóvirág szerényen megköszönte a király jóságát és azt felelte, hogy inkább szeretné elfogadni azt a koronát, melyet a Tavasz országának udvarhölgyei ajánltak föl neki. Ezt pedig azért mondta, mert félt, hogy nem fogja majd elviselhetni a Napsugár ország forró éghajlatát.

— Legyen meg a te akaratod, — szólt a király; — akkor hát jó szomszédok maradunk.

S azonnal követséget küldött a Tavasz országába, hogy tegyenek meg minden előkészületet királyuk és királynőjük fogadására.

Hóvirág azonban előbb még el akarta hozni szegény jó szüleit is, a kik elutazásakor jégszobrokká változtak; elment tehát értük, s a mint visszafelé jött velük, alig hogy átléptek a Tavasz országába, a jég mintegy varázsütésre azonnal leolvadt róluk. S mikor álmukból fölébredtek, egy gyönyörű kastély virágos verandáján voltak egyetlen leányukkal; örömükben azt sem tudták, mit cselekedjenek: boldogan táncra kerekedtek tehát.

Pár nap múlva aztán roppant fénynyel és hetedhét országra szóló vigassággal ünnepelték meg Hóvirág és Oroszlán herceg mennyekzőjét, s ugyanakkor meg is koronázták őket Tavaszország uralkodóivá. A tarackok durrogásába és a harangok zúgásába belevegyült millió meg millió kis madár dícsőítő örömdala, a kiket az aranyrigó tanított be; ő volt a karmesterük is, és a gyönyörű karénekhez sok százezer bárányka bégetett kiséretet

Aztán következtek a lakomák és az áldomások, a melyeknek vége-hossza nem volt. Mikor aztán a nagy mulatságba mindnyájan beleuntak, a Napország királya ismét visszatért hazájába, s példáját követték a Jégország királya és királynője is; a Tavasz országában pedig sokáig boldogan éltek és uralkodtak Oroszlán herceg és neje a tündérszép Hóvirág. Ők ugyan már rég meghaltak, de lakodalmuk emlékét utódjaik minden évben fényes ünneppel ülik meg: erre az ünnepre mennek el tőlünk a fecskék, a gólyák, meg a többi madarak, és csak akkor jönnek megint vissza, mikor az ünnepnek már vége van.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

A BŰBÁJOS SZIGET.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Régen, nagyon régen, a mikor még tündérek laktak az erdőkben és óriások uralkodtak a hegyek tetején, volt egyszer egy szegény ember, a ki annyira koldus volt, hogy csak egy falat kenyeret sem tudott adni két apró gyermekének: — Szőkének és Barnának.

Holdvilágos, csendes éjszaka volt, s a két kis fiúcska éhesen, de panaszkodás nélkül lefeküdt. Lefeküdt a szegény ember is, de nem tudott elaludni. Nem jött álom a szemére, ha arra gondolt, hogy holnap még csak el sem mehet munkát keresni, mert ezt a két kis fiúcskát kell gondoznia. Nyugtalanúl hánykolódott ágyában és elkeseredésében végre is arra határozta magát, hogy korán reggel beviszi fiait messze az erdőbe és ott sorsukra bízza őket.

— Talán, ha valami tündér meglátja, hogy el vannak hagyatva megszánja őket, — gondolta magában; — ha itt maradnak velem, úgy is éhen halnak: hátha így jobb lesz.

Es alig, hogy pirkadt a hajnal, fölkeltette két kis gyermekét:

— Gyorsan, keljetek föl: elmegyünk sétálni.

A két kis fiú örvendezve ugrott föl, és miután felöltöztek, apjuk kézen fogta őket és bevitte messze, messze a rengeteg vadonba, a hol a fák koronája már oly sűrű fátyollá fonódott össze, hogy a napsugár sem bírt rajta keresztül törni.

Itt aztán megkérdezte fiait:

— Ugy-e, fiacskáim, — fáradtak vagytok?

— Igen papa, — felelték Szőke és Barna.

— Akkor hát aludjunk egyet a fűben; ha kipihentük magunkat, megint tovább megyünk.

Es úgy cselekedtek. De, alig hogy a szegény fiúcskák elszunnyadtak, apjuk szép lassan fölkelt és óvatosan elszökött mellőlük. Ott hagyta az ártatlan kis gyermekeket, s elment munkát keresni; még csak hátra sem nézett, még csak egy könycsepp sem csordúlt ki a szemeiből: mintha Szőke és Barna nem is az ő fiai lettek volna.

— Hiszen, ha velem maradtak volna, úgy is éhen pusztultak volna el, — mormogta magában; aztán rájuk sem gondolt többé.

Midőn aztán a két fiúcska fölébredt, s egyedül találta magát abban a sűrű rengetegben, mely egyre sötétebb lett, mind a kettő halálra rémült. Keserves, zokogásra fakadtak, mert az éhség is gyötörte őket, és kétségbeesve hívták atyjukat, tördelték apró kezecskéiket. De hasztalan; bár rekedtté sírták és kiabálták magukat, zokogásukra csak a vadon erdő viszhangja felelt.

Mikor végre látták, hogy senki sem jön segítségükre, elkezdtek remegni féltükben, hogy egy eltévedt farkas fölfalja őket; ekkor a rettegés csaknem szárnyakat adott nekik, s lélekszakadva futni, rohanni kezdtek, kifelé a sűrű erdőből.

Kézen fogták egymást, hogy el ne maradjanak, s aztán hol futva, hol lépésben csak mentek, mendegéltek, remélve, hogy egyszer majd csak kijutnak a szabadba: de minél tovább mentek, az erdő csak annál vadonabb lett.

Egyszerre csak a rengeteg ijesztő csendjét síró, könyörgő szózat verte föl, melyet a zizegő esti szél távolról hozott feléjük:

Segítsetek! segítsetek!
Mentsétek meg életemet!

— Ki vagy? — kérdezte a két fiúcska.

És a síró, könyörgő hang ujra megszólalt:

Segítsetek! segítsetek!
Mentsétek meg életemet!

— Ki vagy? — kérdezte ujra a két fiúcska, nem tudva még azt sem, hogy honnan, melyik oldalról jön a szózat, oly közel hallatszott hozzájuk.

Aztán kimeresztették a szemeiket, fürkészve néztek maguk körül mindenfelé, de nem láttak senkit és semmit, csak egy aranyos szárnyú kis legyecskét, a mely egy pókhálóba keveredve, kétségbeesetten vergődött.

— Senki más nem lehetett, csak ez a légy! — mondták egymásnak.

És azonnal szétszakgatták a pókhálót és kiszabadították a szegény foglyot.

— Köszönöm, — hálálkodott az aranyszárnyú légy, mihelyt szabadon érezte magát; — meg akarom fizetni a szivességteket és azért intelek benneteket: ne kóboroljatok ily későn a vadonban, mert a farkasok fölfalhatnak mindkettőtöket. Most menjetek csak egyenesen erre — és kelet felé mutatott — egészen addig míg egy kis kunyhóban világosságot nem láttok; ott zörgessetek be, és mondjátok, hogy a legyecske küldött titeket: akkor megnyílik az ajtó.

Ezt mondva, vidám dongás közt elrepült, Szőke és Barna pedig mélyen elcsudálkozva néztek utána; azt hitték, hogy álmodnak és sokáig alig tudtak magukhoz térni bámulásukból.

— Menjünk, — szólt végre Barna összerezzenve; — én félek a farkasoktól.

— Talán megtaláljuk azt a kunyhót; — vigasztalta magát Szőke.

És megindúlván, ujra mentek, mendegéltek; az erdő pedig egyre sűrűbb és sötétebb lett, de sem a kunyhó, sem a világosság nem mutatkozott.

Barna már annyira kifáradt, hogy alig bírt a lábán állni, Szőke pedig majd meghalt féltében a farkasoktól; de azért az éhség és a remény csak tovább űzte a halálra csigázott gyermekeket.

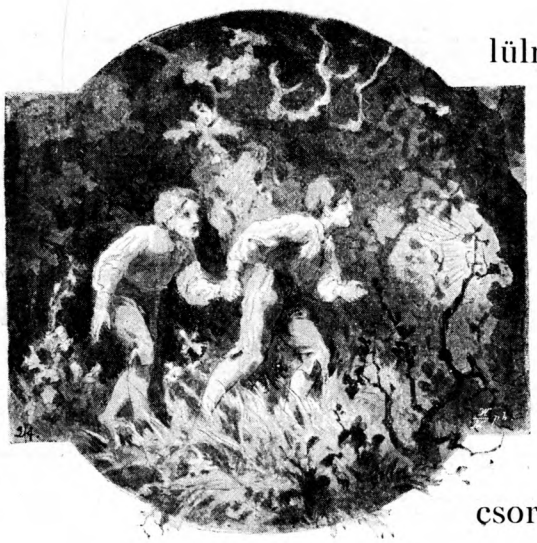
Végre a fák sűrű lombjai között átcsillant valami fényesség, a mely egy pillanatig ragyogott, aztán megint eltünt, mintha táncoló, bolygó lidérctűz lett volna.

— Az lesz a mécses, — biztatta egymást a két gyermek.

És gyorsabban igyekeztek arra felé, a hol először látták fölragyogni a világosságot.

És mikor már sokáig, nagyon sokáig gyalogoltak, végre csakugyan odaértek a ház elé, melyben a mécses égett.

Fölbátorodva kopogtattak az ajtón.

— Ki az? — hangzott belülről.

— Szőke és Barna vagyunk, két testvér; a legyecske küldött bennünket.

Az ajtó, mintegy varázsütésre, azonnal kinyilt, s a két testvér egy tágas, világos szobába lépett, melyben az asztal már föl volt terítve két személy számára; a jó vacsora ott gőzölgött a tálban s betöl-

tötte a szobát kellemes illatával: de rajtuk kívül egy teremtett lélek sem volt a szobában.

— Most mit tegyünk? — kérdezte Barna.

— Vacsoráljunk meg, — felelte Szőke. — Nem látod, hogy ezt nekünk készítették.

— Nem hiszem, hogy a legyecske rászedett volna bennünket.

Erre aztán nekibátorodva az asztalhoz ültek és derekasan hozzáláttak a vacsorához, mert nagyon éhesek voltak; sőt még gyümölcsöt és süteményt is találtak a pohárszéken és annak is megfeleltek. Mikor pedig jóllaktak, akkor leültek a kandalló mellé, a melyben vidáman pattogó tűz égett, de nem mertek elaludni, noha majd eldőltek a fáradságtól, mert féltek, hogy eljönnek a farkasok és álmukban felfalják őket.

Hosszas tanakodás után végre abban egyeztek meg, hogy felváltva fognak aludni, s addig, míg az egyik alszik, a másik ébren marad és vigyáz; de alig, hogy ebben megállapodtak, mindkettőjük szeme lecsukódott s édesen elaludtak, mint a tej. Nem is ébredtek föl egész hajnalig, mikor a kakas kukorékolása verte fel őket édes álmukból.

Midőn kinyitották szemeiket, a ház, a mécses, a terített asztal, a kandalló: szóval minden eltűnt, s ők kint hevertek a szabad ég alatt, az illatos fűben, egy magas hegy tetején; a hegy lábánál pedig végtelen messzeségben hullámzott az óperencziás tenger, úgy hogy se' vége, se' hossza nem volt, csak a közepén volt egy óriási nagy izzó gömb.

Szőke és Barna meglepetve néztek egymásra és aztán félénken tekintgettek körül.

— Hol vagyunk? — tünődtek szorongó aggodalmukban.

— Tündérországban vagytok, — felelt hirtelen egy mosolygó, csodaszép leányka, a ki váratlanúl bukkant elő a bokrok közűl.

A két fiú megszeppenve bámúlt a ragyogó arcú teremtésre,

a ki úgy libegett, mikor ment, mintha nem is a földön járna; félénken kérdezték ujra:

— És az a nagy tüzes golyó, a mi a tengeren úszik, mi légyen az?

— Az a *Bűbájos sziget*, — felelt a leányka; — abban az országban mindenki boldog és szerencsés, de csak azok juthatnak oda, a kik erre igazán méltók.

— Oh, kedves tündér, — könyörgött a két gyermek összetett kézzel; — légy olyan jó, mint a milyen szép vagy, és vezess el bennünket a bűbájos szigetre.

— Ez nem áll hatalmamban, — szólt a tündérleányka; — sőt még királynőm sem tudná ezt megtenni, noha azért küldött engem hozzátok, hogy rajtatok segítsek. Ajándékot hozok tőle: ezt a két apróságot, a melynek segítségével talán eljuthattok a bűbájos szigetre; de soha se feledjétek, hogy ez az ajándék csak a jókat segíti, a rosszakat ellenben romlásba dönti.

Ezt mondva, Szőkének egy aranygolyócskát, Barnának pedig egy lyukas mogyorót adott.

— Mit csináljak vele? — kérdezte Szőke, kezében forgatva az ajándékot.

— Tartsd magadnál.

— Mit csináljak vele? — kérdezte Barna is, a lyukas mogyoróra mutatva.

— Kövesd utaidban.

S mialatt a két gyermek egymásra bámult, mert nem értették e különös tanácsokat, a tündérleányka hirtelen úgy eltünt szemeik elől, mintha a föld nyelte volna el.

Sokáig szemlélgették a tündér ajándékait, s aztán Barna, a ki elégedetlen volt, hogy nem az aranygolyót kapta, hanem a lyukas mogyorót, igy szólt:

— Mit csináljak ezzel a hitvány lyukas mogyoróval? kedvem volna elhajítani.

A tündér megajándékozza a két testvért. (100. lap.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

— Mindig meg kell becsülnünk azt, a mit ajándékba kapunk, — feddette meg bátyját Szőke; — én az egész világért sem adnám oda az én golyócskámat.

— Mert te szerencsésebb voltál, — boszankodott Barna; — én pedig ... hiszen látod ...

S mialatt így beszélt, szemei könnyekkel teltek meg.

— Nekem mindegy lett volna, ha én kapom is a lyukas mogyorót, — mondta Szőke.

— Akkor hát cseréljünk, — kérte Barna.

— Azt nem teszem.

Ettől a pillanattól kezdve minden kicsinységen összepereltek és civakodtak; nem sokára már verekedtek is, és mivel Szőke volt a fiatalabbik, ő húzta a rövidebbet, mert Barna annyira helybenhagyta, hogy már alig bírt menni.

Midőn jól laktak gyümölcscsel, melyet a körűli fákról szedtek, leheveredtek a fűbe, hogy pihenjenek. Szőke azonnal el is aludt, de Barna, kinek fejében egy gonosz terv forrott, nem húnyta le a szemét, hanem megvárta, mig öcscse elalszik. Ekkor óvatosan hozzá csúszott, átkutatta a zsebeit, ki lopta az aranygolyócskát, melynek helyébe a lyukas mogyorót tette. Aztán fölszaladt a hegy tetejére s ott elrejtőzött a bokrok között, mert be akarta várni, hogy mi történik, ha öcscse fölébred.

Mihelyt a kakas ismét kukorékolt, Szőke fölébredt, s a mint körűlnézve, nem látta a bátyját, hangos sírásra fakadt és keseregve szólongatta, hívta Barnát.

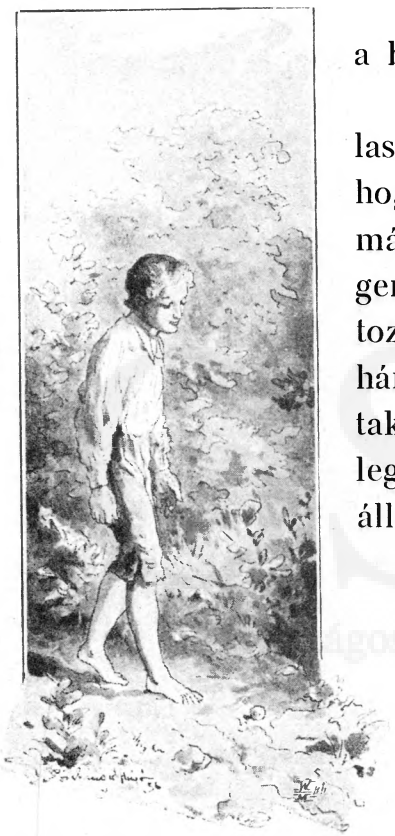
Életében még sohasem volt egyedűl és nagyon félt a farkasoktól; de, mihelyest az aranygolyó helyett zsebében a lyukas mogyorót találta, mely folyton ugrált és táncolt, azonnal megértette, hogy Barna miért tünt el, és nem is kereste tovább. Ellenben minden reményét a lyukas mogyoróba helyezte, a mely folyton ugrándozott; táncolt a zsebében.

Szőke elkezdett vele beszélgetni.

— Lyukas mogyoró, lyukas mogyoró.

S a lyukas mogyoró azonnal kiugrott a zsebéből a földre.

Szőke nagyon megörült, mikor látta, hogy a lyukas mogyoró szót fogad neki, s így szólt:

— Lyukas mogyoró, lyukas mogyoró, a bűbájos szigetre akarok menni.

Ekkor a lyukas mogyoró megindúlt és lassan görögve haladt lefelé a hegyről, úgy hogy Szőke mindenfelé kényelmesen a nyomába hághatott. Mikor pedig leértek a tengerhez, a lyukas mogyoró egyszerre átváltozott gyönyörű vitorlás hajóvá, melynek három sudár árbocán hófehér vitorlák voltak kifeszítve; bent pedig egész sereg hajóslegénység volt apró törpékből, a kik sorfalba állva, hivogatólag kérték Szőkét:

Szállj föl, szállj föl a hajóra,
Indulásra üt az óra.

Szőke pedig nem kérette magát, hanem örömtől dobogó szívvel beugrott a fényes hajóba, a mely azonnal megindúlt, és gyorsan, mint a szél, vitte a bűbájos sziget felé. Barna mindezt látta a hegy tetejéről, s mikor a hajó nyílsebesen távozott a parttól, elkezdett lefelé rohanni a hegyről és közben dühösen kiabált:

— Megálljatok, megálljatok. Adjátok vissza a lyukas mogyorómat.

De a kiabálásra senki sem hajtott; a hajó dagadó vitorlákkal siklott tovább a tükörsíma tengeren, míg végre teljesen eltünt. Ekkor Barna kétségbeesetten a földre vetette magát és keservesen sírva, haját tépte fájdalmában.

E közben egy vén boszorkány ment arra.

— Miért fetrengsz itt a földön? — kérdezte Barnát.

— Az öcsém ellopta a lyukas mogyorómat és most azzal utazik a bűbájos sziget felé, — szólt Barna sírva.

Mialatt e szavakat mondta, az aranygolyócska, mely a zsebében volt, olyan nehéz lett, hogy már nem birta el és súlya alatt leroskadt a földre.

— Jaj, jaj, jaj, — nyögött kétségbeesve.

— Mi történt? — kérdezte a boszorkány.

— Egy golyócska volt a zsebemben, és most egyszerre olyan nagy és nehéz lett, hogy nem birom el.

— Mutasd azt a golyócskát.

— Itt van.

Ezzel elővette zsebéből az aranygolyócskát és bámulva látta, hogy az már nem arany többé, hanem fekete, ócska vasdarab.

— Látod? — szólt a boszorkány; — hazudtál, és a golyócska vasdarabbá változott. Mondd el az igazat, akkor segítek rajtad.

Erre Barna, mélyen megszégyenülve, mindent elmesélt a boszorkánynak, úgy a mint történt.

— Most, hogy elmondtad az igazat, segítségedre leszek, — szólt a boszorkány.

Aztán hozzá tette:

— Tudd meg, hogy én ellensége vagyok a Tündérkirálynőnek, mert ő szép és fiatal, én pedig rút és öreg vagyok! De ha sikerül a bűbájos szigetet elpusztítanom, akkor ő lesz öreg, én pedig megfiatalodom. Neked kell segítségemre lenned, hogy a szigetet elfoglalhassam, mert a tiéd az aranygolyócska, a melynek varázsos hatalmával a sziget elpusztítható.

— És mit kell cselekednem? — kérdezte Barna.

— Légy bátor és erős, hogy minden akadályt legyőzhess; de legjobban arra vigyázz, hogy az aranygolyócskát ki ne add

a kezedből, mert ha a bűbájos sziget királya birtokába kerítheti, akkor még erősebb és hatalmasabb lesz, mint most, mi pedig örökre elveszünk.

— Taníts meg hát rá, hogy mit tegyek; bátorságom van, az aranygolyócskára pedig úgy fogok vigyázni, mint a szemem fényére.

— Mindenekelőtt, — felelt a boszorkány, — el kell menned a mi királyunkhoz és ravasz módon föl kell bujtanod, hogy háborút indítson a bűbájos sziget ellen. Ha ez sikerül, te leszel a fővezér és vezetni fogod az egész sereget: de emlékezzél meg, hogy a föld, a tenger és az emberek mindnyájan ellenségeid lesznek, azonban valamennyit legyőzheted, ha az aranygolyócskát mindig magaddal hordod.

Barnának eszébe sem jutott, hogy a veszélyekkel törődjék; egészen boldog volt, hogy a királyhoz mehet és hadvezér lesz.

— Menjünk a királyhoz, — szólt.

— Várjuk be, míg a nap lemegy, — felelt a boszorkány.

Mihelyt a nap lenyugodott, a boszorkány leterítette a földre a nagykendőjét, s Barnával együtt reá ült; aztán végtelen sok denevér röpült oda, s megfogta karmaival a nagykendő szélét. Majd visítva fölemelkedtek, magukkal ragadva a nagykendőt is, melyben Barna s a boszorkány ült, s hosszas röpülés után végre mindkettőjüket letették a királyi palota lépcsőzetére.

— Most már a te dolgod, hogyan intézed el, a mit reád biztam; — szólt a boszorkány Barnához.

Ezt mondva, eltünt, mert a denevérek ismét fölragadták őt a nagykendőjén a levegőbe.

Barnának, most hogy egyedül maradt, nem volt bátorsága, hogy bemenjen a királyi palotába; leült tehát a lépcsők aljára s ott játszadozott a kavicsokkal, melyekből egész halmokat rakott.

A kis királyfi pedig az ablakból meglátta ezt az idegen fiúcskát, a mint színes kavicsokkal játszadozott, és azt akarta, hogy hívják föl hozzá a palotába, mert játszani akar vele. A király és a királyné nem engedték meg, de ekkor a királyfi keservesen sírni kezdett, a jó szülők pedig nem bírták nézni makrancos gyermekük könnyeit, és végre is fölhozatták Barnát a királyfi szobáiba, hogy együtt játszadozhassanak.

Barna olyan jól tudta mulattatni a királyfit bohókás tréfáival és játékaival, hogy ez mindig vele volt, s éppen úgy öltöztette föl, mint ő maga is öltözött: selyembe, bársonyba, gazdag aranyhímzéssel és skófiummal kivarrott királyi ruhákba.

Rövid időn nagyon jó barátok lettek, s a királyfi lassankint annyira bozzászokott Barnához, hogy el sem lehetett nélküle.

Reggelire a királyfi minden nap két híg tojást kapott. Egyszer így szólt Barnához:

— Milyen jók ezek a fehér tojások, melyeket az én fekete tyúkjaim tojnak.

— De a fekete tojások még jobbak ám, — felelte Barna.

Másnap megint csak azt mondta a királyfi:

— Milyen jók ezek a fehér tojások, melyeket az én fekete tyúkjaim tojnak.

— De a fekete tojások még jobbak ám, — ismételte Barna.

Harmadnap reggel aztán a királyfi kijelentette, hogy ha nem hoznak neki fekete tojásokat, akkor semmit sem eszik.

A király azonnal követeket küldött országa minden részébe, hogy fekete tojásokat szerezzenek. De mindnyájan üres kézzel tértek vissza; azt mondták, hogy sehol sem találtak.

E közben a királyfi nem akart enni, és egyre fogyott, soványodott a makacs koplalásban.

A kétségbeesett király, attól félve, hogy ha ez tovább is így tart, a királyfi éhen pusztul el, összehívta az ország bölcseit. A tudós, nagy szakállú, kopasz és tanulásban megrokkant öreg bölcseknek megparancsolta, hogy kutassák ki, merre vannak a fekete tojások.

És az öreg tudósok, miután hét nap és hét éjjel szundikáltak egymás beszédein, végre egyhangúlag kimondták, hogy a fekete tojásokat egyedül csak a bűbájos szigeten lehet találni.

Ekkor a király megigérte fiának, hogy egy éven és egy napon belül megszerzi neki a fekete tojásokat, de csak oly föltétel alatt, ha egyelőre megelégszik a fehér tojásokkal. A királyfi örömmel beleegyezett.

Volt azonban a királyfinak egy gyönyörű rigó madara is. a mely úgy énekelt, mintha könyvből tanulta volna. A királyfi nagyon szerette ezt a rigót, s egy napon örvendezve mondta Barnának:

— Ugy-e hogy szépen énekel az én fekete rigóm.

— Igaz; de a fehér rigók még szebben dalolnak ám!

A királyfi azonnal atyjához szaladt és sírva könyörgött, hogy szerezzen neki egy fehér rigót.

A király erre ismét összehívta országa bölcseit, s a pápa-

szemes öreg tudósok, miután hét nap és hét éjjel bujták a könyveket, végre kisütötték, hogy a fehér rigókat is csak a bűbájos szigeten lehet föltalálni.

Ekkor a király, mivel a bűbájos sziget uralkodója a fekete tojásokat már úgy is megtagadta tőle, elhatározta, hogy haddal megtámadja és elfoglalja a szigetet. Az ország bölcsei helyeselték e tervet, de egyuttal azt is kijelentették, hogy a háborúnak csak akkor lehet szerencsés kimenetele, ha a király megtalálja az aranygolyócska birtokosát és reá bízza a hajóhad és hadsereg fővezérségét.

A király, a ki mindig megfogadta az ország bölcseinek tanácsát, azonnal hirdetéseket függesztetett ki az ország minden városában, és fölhívta az aranygolyócska tulajdonosát, hogy azonnal jelentkezzék nála a királyi palotában.

Barna, mihelyest tudomást szerzett erről a fölhivásról, azonnal megjelent a király előtt.

— Felséges uram, — így szólt, — itt van az aranygolyócska.

A király habozott, hogy reá bízza-e erre a gyermekre a háború vezetését; de mivel az ország bölcsei határozottan kijelentették, hogy a győzelem csakis az aranygolyócska tulajdonosának hatalmában van, megnyugodott a sors végzésében. Rögtön hozzáfogott tehát a hadsereg toborzásához és a hajóhad szerve-

zéséhez; fővezérnek pedig kinevezte Barnát, korlátlan hatalommal az egész sereg fölött.

Mialatt Barna a hadi készülődésekkel van elfoglalva, keressük fel Szőkét, a kitől akkor váltunk el, midőn gyönyörű hajójával útban volt a bűbájos sziget felé.

Úgy élt a hajón, mint egy kis király; húsz szolgálatkész törpe leste parancsait, a melyeket nyomban teljesítettek, s bár az utazás sokáig tartott, Szőke egy pillanatig sem únta magát.

Mert Tündérország királynőjének rendelkezéséből Szőkének hét hónapig, hét napig és hét óráig kellett utaznia, mielőtt a bűbájos sziget áldott földjére léphetett volna. De a tenger mindig nyugodt volt, az ég tiszta és derült, és Szőke nagyon boldog volt: csak egyetlen vágy epesztette, az hogy minél előbb megérkezzék a gyönyörű szigetre, melyről a szolgálatában álló törpék oly sok csodás dolgot meséltek. Végre egy szép reggelen, a mint fölébredt, tündéri látvány tárult szemei elé.

Nem messze a hajótól feküdt a bűbájos sziget, és oly káprázatos gyönyörű vidéket Szőke még álmaiban sem látott soha. Két ragyogó nap szórta száz ágra sugarait a tájon, s a tenger és az egész sziget vörösen izzó, aranyos verőfényben úszott. A fák ágai és galyai szinte meghajoltak a pompás színekben virító virágok terhe alatt, melyeknek édes illata szétáradt a levegőben; a házak és paloták fala átlátszó és csillogó hegyi kristályból épült, a tetők pedig aranyból és ezüstből voltak és ragyogva verték vissza a napsugarakat.

A sziget közepén emelkedett a király várkastélya; a soktornyú roppant épületre alig lehetett ránézni; a szem azonnal elkáprázott a fénytől és ragyogástól, melyet az arany és a vakító drágakövek szórtak szerteszét.

Szőke, a ki csaknem magánkívül volt, midőn ezt a tündérkertet meglátta, azonnal ki akart szállni, de a törpék figyelmez-

A sziget közepén emelkedett a király várkastélya. (110. lap.)

MÚZEUM
KÖNYV-
TÁRA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

tették, hogy még egy napig várnia kell, és Szőke ebbe türelmesen bele is nyugodott.

Este még a hajón aludt el, rendes ágyacskájában, s reggel már a bűbájos szigeten ébredt föl, egy virágokkal hímes, pázsitos réten.

A hajó és a törpék eltüntek, de helyettük zsebében volt a lyukas mogyoró. Midőn körül tekintett, nagyon elcsodálkozott, hogy oly sokféle különös állatot lát, a minőt azelőtt sohasem látott. A fákon hófehér tollú fülemülék daloltak, a tavon pedig koromfekete hattyúk úszkáltak.

A bűbájos sziget lakói gyönyörű férfiak voltak; mindnyájan aranyba és biborba meg bársonyba öltöztek és sokan közülök fent röpdöstek a levegőben, kényelmes hintókban, melyeket nagy madarak vittek. Szőke nem mert kérdezősködni e csodálatos emberektől, noha nagyon kíváncsi volt; végre észrevett egy kis fiúcskát, a ki közel hozzá játszadozott, és megkérdezte tőle, hogy ki az a szép asszonyság, a ki éppen akkor röpült át fölöttük a csodálatos madaraktól vont hintóban.

— Ez a királykisasszony, — felelte a fiúcska.

— Szeretném közelről látni, hogy beszélhessek vele, — mondá Szőke.

— A király nem engedi meg, hogy bárkivel is beszéljen; és azt is elhatározta, hogy csak ahhoz adja férjhez, a ki a szigetet valami nagy veszedelemtől menti meg.

— Az én leszek, — gondolta magában Szőke; s ettől a pillanattól fogva elhatározta, hogy nőül veszi a királykisasszonyt. Lassan megindult a király palotája felé, de midőn közel ért hozzá, a körülálló fák elkezdtek nőni, nőni — és nőttek fel, egészen a magas égig, és áttörhetetlen védőfallal övezték a palotát. Fönt pedig az ágakon a dalos madarak ezrei vidáman csicseregték:

Egy, kettő, három, négy:
Ide bizony be nem mégy.

Szőke megkerülte a palotát, hogy más oldalról férkőzhessék hozzá, de akár merre ment, a fák mindenütt elkezdtek nőni, úgy hogy nem juthatott be; a madarak pedig egyre csicseregték:

Egy, kettő, három, négy:
Ide bizony be nem mégy.

Szőke most már egészen oda volt, hogy semmiképen sem tud bejutni a fényes palotába, és búsan nézegetett fölfelé, hogy valjon jár-e be mégis valaki a kastélyba. És csakugyan észrevette, hogy bizony járnak ki és be, csakhogy mindnyájan úgy repűlnek be az ablakon, a mely kinyílik, de rögtön be is zárúl utánuk. Így ment haza a királykisasszony is, a kit szárnyas griffmadarak röpítettek a levegőben, és szegény Szőke majd meghalt bánatában, hogy nem mehetett utána.

A mint így járkált föl s alá, már-már a tengerbe akarta magát ölni fájdalmában, míg végre hirtelen eszébe jutott egy mentő gondolat, és fölkiáltott:

— Lyukas mogyoró, lyukas mogyoró! vígy el engem a királykisasszonyhoz.

És a lyukas mogyoró azonnal átváltozott szép léghajóvá, melynek csónakjában Szőke egy gyönyörű, ezüst csillagokkal gazdagon kirakott öltözéket talált, mit azonnal magára is vett. A léghajó pedig lassan fölemelkedett, túlszállt a fákon és letette Szőkét arra a nagy erkélyre, a hol a királykisasszony épen akkor tündérmeséket olvasott.

Alig vette észre Szőkét, a királykisasszony felsikoltott ijedtében és meglepetésében; de mikor meglátta, hogy milyen szerény és kedves, barátságosan magához hívta, leültette egy székbe, és beszélgetésbe eredt vele.

A királykisasszony szép szavának ezüstös csengése olyan volt, mint az andalító zene. Szőke alig birt betelni hallgatásával, és szívében mély, igaz részvét sarjadt a királykisasszony

iránt, a ki elmondta, hogy milyen boldogtalan, mert atyja nem engedi senkivel sem beszélni és elzárva tartja a fényes palotában.

— Ha megengeded, majd én gyakran meglátogatlak, — vígasztalta Szőke.

— Nagyon szívesen, — felelt a királykisasszony; — de hátha atyám, a király észrevesz?

— Nem vesz észre, mert egy tündér vigyáz rám.

— Valóban: csakis egy tündér segítségével juthattál be hozzám, — szólt a királykisasszony, — mert az én griffmadaramon kivül más élő lény föl nem hozott volna.

— És miért lakol ily magasan, szinte a felhők fölött?

— Mert atyám, a király, azt akarja, hogy ne beszéljek senkivel, mindaddig, míg egy hős nem érkezik, a ki országát nagy veszedelemből menti ki, ez lesz a vőlegényem.

— Az én leszek, kiáltott föl Szőke, a ki egyszerre a legbátrabb és legvitézebb hősnek érezte magát.

— De most menj el, — szólt hozzá a királykisasszony; — mert közeledik az óra, melyben udvarhölgyeim jönnek, s ha téged itt találnak, el vagyunk veszve. De holnap, ugyanebben az órában, megint eljöhetsz.

A lyukas mogyoró e közben ujra átváltozott léghajóvá és elvitte Szőkét, úgy, a mint jött; de, mikor lefelé szállt, egy fán megakadt és kényelmes ágy lett belőle, melyben Szőke gyönyörű álmok közd aludta át az éjszakát. Reggel aztán ujra látta a királykisasszonyt, a mint a griffmadaraktól vont gyöngyházkagylóban sétakocsizást tett, s alig várta, hogy megint visszaröpülni lássa a palotába. Ekkor, éppen úgy, mint a megelőző napon, így szólt:

— Lyukas mogyoró, lyukas mogyoró, vígy el engem a királykisasszonyhoz.

A lyukas mogyoró megint átváltozott léghajóvá, de a kis csónakban Szőke most már egy aranynyal gazdagon kihimzett

skófiumos ruhát talált, melyet azonnal magára is vett. Mikor fölöltötte, a fényes öltözék úgy ragyogott, mint a nap, és Szőke ily pompás ruhában ment a királykisasszonyhoz, a ki már alig várta őt.

Itt megtudta, hogy egy szárazföldi király hadat izent a bűbájos sziget fejedelmének; a szegény királykisasszony nagyon szomorú volt, mert a sziget varázslói és bűvészei neki azt jósolták, hogy ha nem lehet megkeríteni az aranygolyócskát, a szigetet semmi sem mentheti meg a végső pusztulástól.

— Az aranygolyócska az enyém, — mondta Szőke; — a tündérkirálynő nekem ajándékozta, s vissza is szerzem.

— Ha megtehetnéd, akkor mentve volnánk, — szólt a királykisasszony; — de most még ellenségeink kezében van.

Szőke szépséges szavakkal vígasztalta az elszomorodott királykisasszonyt, s midőn elbúcsúzott, megigérte neki, hogy másnap jó hírekkel tér vissza.

Egész éjjel a szemét sem húnyta le és folyton arról a veszedelemről gondolkozott, a mely a bűbájos szigetet fenyegette; minden áron meg akarta menteni az ellenségtől, és erősen bizakodott, hogy a varázsos lyukas mogyoró ezuttal is segítségére lesz.

Reggel a király parancsot adott, hogy az összes lakosság mászszék föl a fákra, s onnan, a madarak hátán, szálljon föl a levegőbe, hogy meglássák, valjon közeledik-e már az ellenséges hajóraj, mert itt az ideje, hogy mindnyájan készüljenek a sziget védelmére.

Mindenki a parancs szerint cselekedett; a gazdagok fölszálltak a madarak hátán a viharos felhők közé, a szegények pedig a fákra másztak, a melyek nőttek, nőttek, mert bűbájos fák voltak, és valóságos sáncot képeztek az egész sziget körül, mely csaknem az égig ért. Hanem az ellenséget nem látta senki, mert birtokukban volt az aranygolyócska, a mely láthatatlanokká tette őket.

Szőke is fölszállt a léghajójával, és oly magasan járt a felhők felett, hogy a földről már csak egy fekete pontnak látszott; ő azonban, mivel rá nem volt hatása az aranygolyócskának, azonnal meglátta az ellenséges hajórajt, mely oly számos és tömérdek volt, hogy az egész tenger szinét ellepte. Sietett a rettenetes hírt megvinni a királynak, a ki így szólt hozzá:

— Téged bizonyára valami hatalmas tündér segít, mert rajtad nem fog az aranygolyócska varázslata, és te azt is látod, a mit mi nem láthatunk. Te ments meg tehát bennünket a nagy veszedelemtől, mely országomat fenyegeti; és ha megalázod ellenségeimet, királyi szavamra igérem, hogy nőül adom hozzád egyetlen leányomat.

Szőke, ezt hallva, örömében majd hogy táncra nem kerekedett, és azonnal a királykisasszonyhoz sietett, hogy hírül adja neki az örvendetes ujságot. Ezuttal fényes lovagi páncélba öltözött, aranyveretű ezüstvértezetbe; fején lobogó tollú sisak, kezében élesre fent kard volt. Így állt a királykisasszony színe elé, a ki nagy örömmel fogadta; de mihelyt meghallotta, hogy Szőke is a harcba megy, azonnal remegni kezdett a hős életéért.

— Te nem tudod, — szólt, — milyen veszélyekkel akarsz szembe szállani; az aranygolyócska ellen nincs hatalma semmiféle varázslatnak, s a sziget bűvészei kijelentették, hogy nélküle örökre veszve vagyunk.

— Én megszerzem az aranygolyócskát, — szólt Szőke.

— Oh, te nem tudod, milyen veszélyekkel szállsz szembe, — siránkozott tovább a királykisasszony.

— Megküzdöm velük te éretted, — mondta Szőke.

— Jól van, — szólt a királykisasszony, és kivett a hajából egy igazgyöngyöt, — vedd el ezt a gyöngyöt; ha nagy veszélyben forogsz, valami módon küldjed vissza nekem, s én segítségedre leszek. Most menj és jöjj vissza diadalmasan.

Ekkor mind a ketten nagyon érzékenyen búcsúztak el, mert féltek, hogy nem látják többé egymást, és Szőke gyorsan távozott, hogy a sziget megmentéséről gondoskodjék.

Különös volt, hogy bár ő tisztán látta, hogy az egész tenger tele van az ellenség hadi hajóival, melyek napról-napra jobban közelednek a partokhoz, a szigetnek egyetlen lakosa sem látott semmit. Sőt maga a király is kérdezte:

— De hol van hát ez az ellenség?

— Ott vannak és folyton közelednek, — mutatta Szőke.

S a mily mértékben a hajóraj közeledett, azon mértékben nőttek a sziget fái is, a melyek már csaknem az ég boltját érintették és valóságos védő bástyával vették körül a partokat.

A király, bár nem látta az ellenséget, így szólt:

— Szőkének igaza van, mert a fák érzik a veszélyt és azért nőnek; de én nem látok semmit.

S rábízta a fővezérséget Szőkére, a ki megparancsolta, hogy rázzák meg a fákat, melyeknek ágyúgolyó nagyságú gyümölcsei robogva hullottak alá a magasból, és sok ellenséget megöltek, sőt néhány hadihajót is elsülyesztettek; a többi hajók pedig meglassították futásukat és lassabban közeledtek.

De azért az ellenség óvatosan egyre közelebb jött, s ha sikerül neki az egész szigetet körülfogni, akkor már nincs menekvés. Ezt mindenki tudta és mindenki rettegett ettől a pillanattól.

A király kétségbeesve sírt, Szőke a haját tépte tehetetlen fájdalmában, s midőn már belátta, hogy itt többé semmi sem segít, a végső lépésre szánta el magát. Elhatározta, hogy az ellenség közé lopózik és minden áron megszerzi magának az aranygolyócskát. Elővette a lyukas mogyorót, és ráparancsolt:

— Lyukas mogyoró, lyukas mogyoró, vígy el engem Barnához.

És a lyukas mogyoró ujra díszes hajóvá lett, melyben ugyanazok a törpék szolgáltak, a kik Szőkét a bűbájos szigetre hozták.

Mikor Szőke odaért bátyja hajójához, fölment hozzá és térden állva könyörgött neki, hogy adja vissza az aranygolyócskát. De Barna minden kérésére csak vállat vont, és azt felelte:

— Nem vagyok bolond.

Midőn aztán Szőke kétségbeesésében és fájdalmában fenyegetni kezdte bátyját, ez haragra lobbant, megkötöztette az öcscsét és ledobatta a hajóüregbe, a hol elzárták; de előbb kikutatta zsebeit és elvette tőle a lyukas mogyorót is. Szegény Szőke, mikor ezen egyetlen talizmánjától is meg volt fosztva, beletörődött sorsába és nyugodtan várta a halált.

A hajóüregnek volt egy ablaka, mely a tengerre nyílt. Arra úszott egy kis halacska és beszélt hozzá:

— Szőke, Szőke, én ugyan csak kis hal vagyok, de szeretnék rajtad segíteni.

Szőkének eszébe jutott a gyöngy, melyet a királykisasszonytól kapott, s most kidobta az ablakon.

— Vidd el ezt a gyöngyöt a királykisasszonynak.

— Igérem, hogy elviszem, — felelte a hal.

És szájába kapva a gyöngyöt, gyorsan tovább úszott.

Szőke most várakozott. A halacska rövid idő mulva visszatért és elmondta, hogy bejutott a királykisasszony fürdőszobájába, a hol átadta a gyöngyöt; de a királykisasszony ujra bedobta a tengerbe, mert az vihart támasztó igazgyöngy volt,

s most már a szabadúlás egyetlen reménye csak a viharban fekszik.

— De hogy tudjak szabadúlni, ha fogoly vagyok? — kérdezte Szőke.

— Ha kitör a vihar, én itt leszek, — biztatta a halacska.

És ismét tovább úszott.

Pár óra múlva az ég elsötétült, a tenger oly fekete lett mint a tinta, s a hullámok hegy-magasságra emelkedtek; vakító villámok cikázva hasogatták foszlányokra a sűrű, nehéz fellegeket, mialatt a mennydörgés iszonyú zaja a világ végét látszott hirdetni.

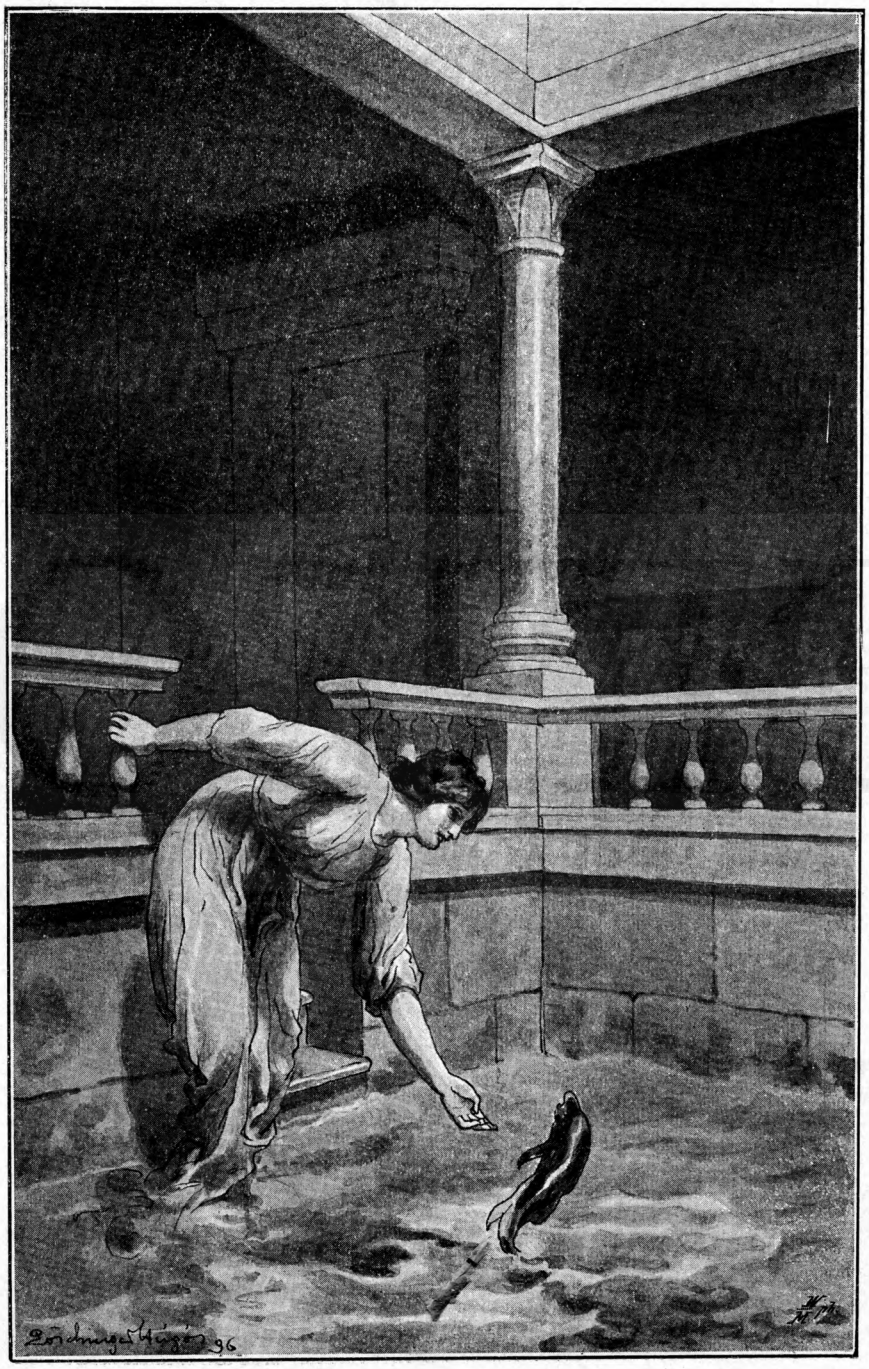
Barna hajóhada, mely már-már meghódította a bűbájos szigetet, egyszerre szétzüllött; a nehéz hadihajók szerte szóródtak a viharos tengeren, egyik-másik összeütközött, és rémes recsegés-ropogás közt sülyedt a fenékre.

A többi hajók is nagy veszedelemben forogtak, és a hajósok minden fölösleges terhet a tengerbe szórtak, hogy legalább a puszta életüket megmenthessék. Egymásután nyelte el a morajló tenger a fegyvereket, a podgyászt, az élelmi szereket, sőt már az árboczokat is.

De a veszély még egyre tartott, s a tengerészek végre az aranygolyócskát is be akarták dobni a tengerbe, mert a kis golyócska olyan súlyos lett, hogy terhe alatt a hajó csaknem elmerült. Mikor pedig Barna ebbe nem akart beleegyezni, a a hajós legénység föllázadt ellene, s már meg akarták kötözni, hogy őt is a tengerbe vessék.

Ekkor Barnának eszébe jutott az öcscse, és azt tanácsolta a tengerészeknek, hogy hajítsák a vízbe Szőkét, s ha a vihar akkor sem csendesül le, ám hajítsák bele aztán az aranygolyócskát is.

A matrózok tehát lerohantak a hajóüregbe, fölhurcolták Szőkét a födélzetre és behajították a vadúl viharzó tengerbe. Szerencsére a kis halacska ott úszkált a közelben, és azonnal megmentette:

A halacska átadja az igazgyöngyöt. (119. lap.)

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM
KÖNYV-
TÁRA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

— Szőke, Szőke, kapaszkodjál a farkamba és kiviszlek.

Így aztán Szőke a kis halacska farkába kapaszkodott, mialatt a vad vihar tovább tombolt. Barna, hogy életét megmentse, kénytelen volt az aranygolyócskát is a tengerbe vetni; alig, hogy ez a vízbe ért, azonnal oly könnyű lett, hogy a habok tetején libegett, és Szőke könnyen megkeríthette.

Ekkor a vihar azonnal lecsillapúlt; de, mivel az aranygolyócska nélkül az ellenséges hajóhad egyszerre látható lett, a bűbájos sziget hadserege is hajóra szállt és azonnal megtámadta. A csata rövid volt, és Barna hajórajának teljes megsemmisítésével végződött. Őt magát a tengerbe vetették, de mielőtt még a habokba fúlt volna, látta, hogy Szőke sértetlenül kiért a partra és a nép örömrivalgással fogadja. Ez volt a büntetése.

A király, a hercegek és az ország mágnásai pompás díszmenetben járultak Szőke elé, a kit diadallal hordoztak meg az utcákon, egész a királyi palotáig, a hol a királykisasszony örömkönnyek között fogadta jegyesét.

Nagy ünnepséggel ülték meg az eljegyzést és később a menyekzőt, a melyben a földkerekség minden uralkodói résztvettek, Szőke pedig, mielőtt végleg letelepedett volna a bűbájos szigeten, még egyszer visszautazott hazájába, hogy megtudja, mi történt atyjával. És megtudta, hogy a szegény ember, bár talált munkát és elég jól ment a dolga, mégis nemsokára meghalt szívfájdalmában, mert azt hitte, hogy elhagyott gyermekeit a farkasokették meg.

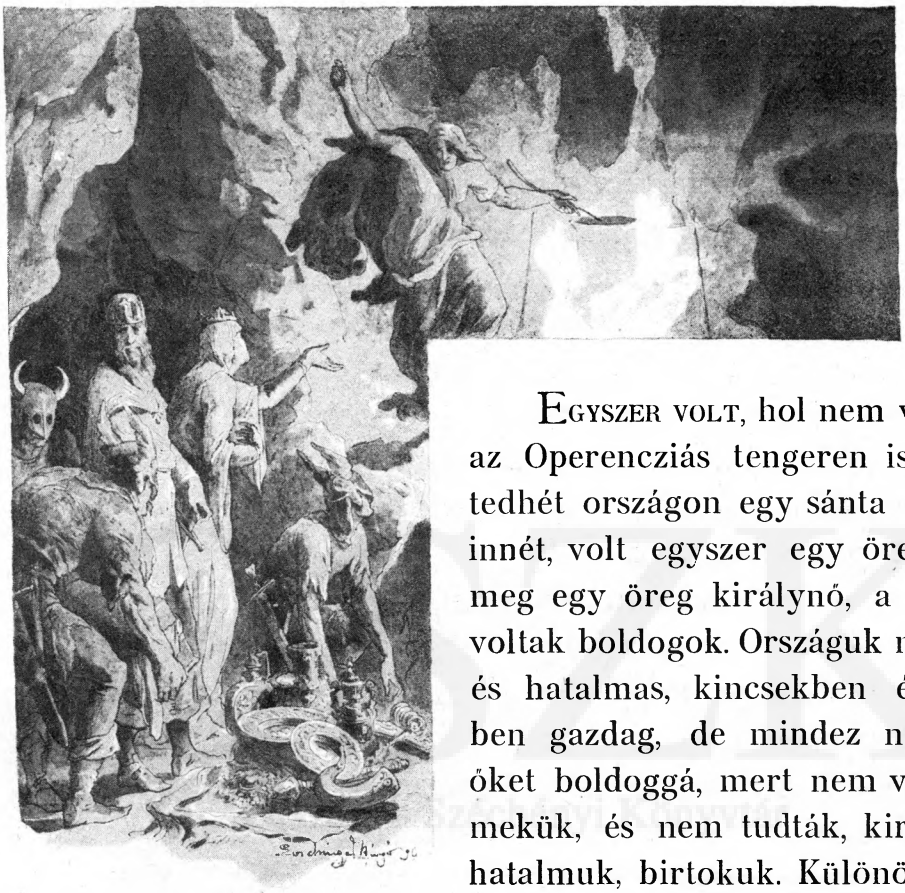
Mikor haza felé utazott a bűbájos szigetre, betért ahhoz a királyhoz is, a kit Barna a háborúra fölbújtott; és kibékült vele, mert hozatott fekete tojásokat és fehér rigókat a kis királyfinak, a ki egyik legjobb szomszédja és barátja lett. Aztán visszatért a bűbájos szigetre, hol sok, sok évig uralkodott és boldogsága volt alattvalóinak, a kik még most sem feledték el dicső emlékezetét.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

PILLANGÓCSKA.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Egyszer volt, hol nem volt, még az Operencziás tengeren is túl, hetedhét országon egy sánta araszszal innét, volt egyszer egy öreg király meg egy öreg királynő, a kik nem voltak boldogok. Országuk nagy volt és hatalmas, kincsekben és seregben gazdag, de mindez nem tette őket boldoggá, mert nem volt gyermekük, és nem tudták, kire marad hatalmuk, birtokuk. Különösen a királynő volt nagyon bánatos, és éjjel-nappal annyit sirt, hogy az öreg király egészen kétségbe esett.

Végre eszébe jutott, hogy fölkeresi Leda tündért, a ki országában a legtanultabb varázsló asszony volt.

El is indult hát fényes kisérettel, és sok társzekeret megrakatott gazdag ajándékokkal, arany és ezüst drágaságokkal, hogy megfizesse a tündér tanácsát.

Leda tündér sürü rengeteg erdőben lakott, a hol a fák oly magasra nőttek, hogy sudaruk az eget érte; alattvalói kutyák, macskák, békák, majmok, disznók, s ehhez hasonló különös állatok voltak; testőrei pedig emberek voltak, de oroszlán és tigris fejekkel. A sötét vadon közepén pedig egy mély, borzal-

mas barlang tátongott, melynek bejárata előtt két szfinksz, két hatalmas oroszlán, asszonyi fejjel, állott őrt: s ez volt a Leda tündér palotája.

A varázsló tündérasszony magas szikla-trónuson ült a barlang belsejében; előtte egy óriási nagy üst állott, és ez alatt erős tűz lobogott, benne pedig valami furcsa kotyvadék forrott, melyet a tündér egyre kavargatott egy pálczikával.

Mihelyt meglátta a királyt, a királynőt s a fényes kiséretet, homlokát azonnal ránczba szedte, néhány érthetetlen szót mormogott, és arczát félre fordította; de mikor kirakták elébe a szebbnél szebb ajándékokat és drágaságokat, borús arcza azonnal kiderült, és nyájasan megkérdezte az öreg királyi pártól, hogy mi járatban vannak.

— Szeretném, ha lenne egy fiam, — szólt a királynő.

A tündér fölkavarta a kotyvadékot az üstben, kivett belőle egy iczi-piczi köles-szemet és odaadta a királynőnek, mondván:

— Használjad egészséggel.

A királynő pedig lenyelte a köles-szemet és boldogan távozott.

Térült-fordult az év, de még csak be sem tellett egészen, s ime csakugyan megszületett a várva várt királyfi. Egyszerre hangos lett a királyi palota az örömtől; az egész ország boldogságban úszott, és senki sem beszélt másról, mint Lionardóról, a kis királyfiról, a kit mindenki bálványozott.

A jó királynő azonban nem feledkezett meg Ledáról sem, a javasasszonyról, a ki neki ezt az örömet szerezte, és ismét gazdag ajándékot küldött neki. Egyuttal pedig megkérdeztette tőle, hogy milyen sors vár egyetlen gyermekére. De a tündérasszony csak annyit mondott:

— Bajjal találsz neki feleséget.

— Oh, addig még van idő, — szólt a királynő megkönnyebbülve, mikor a hírt megvitték neki; s többé nem is gondolt a jóslatra.

A kis királyfi azonban nagyon szeszélyes volt; nem igen szórakózott olyan játékokkal, a minőkben a kis gyermekek kedvüket lelik, és inkább el-elszökött, elbujt szobácskájába, a hol bezárkozott és sokszor fél napig sem jött elő. Néha pedig a fejébe vett valamit, hogy annak meg kell történnie, s ilyenkor oly akaratos és makranczos volt, hogy kénytelenek voltak óhajtását teljesíteni.

A királynő gondolkozóba esett és aggódni kezdett; másodszor és harmadszor is követséget küldött az erdei tündérhez, hogy mondjon jövendőt a fiának, de ez mindig csak annyit izent vissza:

— Bajjal találsz neki feleséget.

— Arra még ráérünk, — szólt a királynő és megnyugodott, mert Lionardo herczeg akkor még csak 15 éves volt; s nem is gondolt többé reá.

De mikor a királyfi már a huszadik évét is betöltötte, a király komolyan kezdett arra gondolni, hogy megházasítsa, mert érezte, hogy agg napjai már meg vannak számlálva, s még életében szerette volna látni, hogy királyi családjának magva nem szakad. A királynő is, a ki visszaemlékezett a varázsló javasasszony jóslatára, osztozott felséges férje kivánatában, és alig várta, hogy túlessenek ezen a nehéz dolgon. Megegyeztek tehát, hogy feleséget adnak gyermeküknek, és a király maga elé hivatta Lionardo herczeget.

— Itt az ideje, hogy feleséget keress magadnak, — szólt hozzá.

— Én nem akarok megnősülni, — felelt a királyfi.

— És miért nem?

— Mert nekem senki sem tetszik.

Ekkor a királynak az a gondolata támadt, hogy palotája legfényesebb termét pazar pompával földiszíttette, s egybehívta a tizenkét legszebb herczegkisasszonyt, abban a reményben, hogy tán csak akad köztük egy, a ki a fiának megtetszik.

És csakugyan, a tizenkét herczegkisasszony olyan szép volt, hogy mindegyik beillett volna királynőnek, még a tündérek között is; de köztük a legszebb mégis Csillag főherczegkisasszony volt, a kinek fénye és ragyogása mellett a többiek elhomályosultak. Mindnyájan tudták és érezték ezt, de azért senki sem irigykedett a Csillag főherczegkisasszonyra, aki maga is meg volt győződve arról, hogy Lionardo herczeg csakis őt választhatja.

Midőn már mindnyájan együtt voltak, a király kézen fogta fiát és bevezette a fényesen kivilágított terembe.

— Jer, és nézd meg: találsz-e kedvedre valót köztük; — szólt.

A királyfi bement, sorra nézte valamennyit, de egyikkel sem állott szóba. Mikor odaért a Csillag főherczegkisasszonyhoz, megállt előtte; a főherczegkisasszony nyájasan mosolygott a királyfira, és most már szentül hitte, hogy megtetszett neki. De Lionardo herczeg vállat vont, és csak annyit mondott:

— Nincsenek szárnyai; nem tetszik.

Aztán megfordúlt és kiment a teremből, ott hagyva a királyt, a királynőt és a herczegkisasszonyokat a legnagyobb bámulatban.

— Megboszulom magamat — mondta a Csillag főherczegkisasszony.

S társnőivel együtt haragosan elhagyta a királyi palotát.

A király és a királynő vártak egy évig, s akkor ismét magukhoz hivatták Lionardo herczeget.

— Már öregszel; ideje volna, hogy feleség után nézzél, — mondták neki.

— Nem akarok megnősülni, — felelt a herczeg.

— Miért nem? — kérdezték a király s a királynő.

— Mert nekem senki sem tetszik.

De a király ismét elhatározta, hogy gyönyörű palotája leg-

— Nincsenek szárnyai; nem tetszik. — (130. lap.)

KONYV-
TÁRA

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

fényesebb termét pazar pompával feldiszítteti, s ismét összehív tizenkettőt a legszebb herczegkisasszonyok közül, abban a reményben, hogy tán csak akad köztük egy, a ki a fiának megtetszik.

És csakugyan, a tizenkét herczegkisasszony olyan szép volt, hogy mindegyik beillett volna királynőnek, még a tündérek közt is; de legszebb mégis a Hold főherczegkisasszony volt, a ki maga is meg volt győződve arról, hogy Lionardo herczeg csakis őt választhatja.

Midőn már mindnyájan együtt voltak, a király kézen fogta fiát és bevezette a fényesen kivilágított terembe. Lionardo herczeg bement, sorra nézte valamennyit, de egyikkel sem állott szóba. Mikor odaért a Hold herczegkisasszonyhoz, egy perczre megállt előtte és ránézett; aztán pedig vállat vont és csak annyit mondott:

— Nincsenek szárnyai; nem tetszik.

Ezzel kifordúlt a teremből, ott hagyva a királyt, a királynőt és a herczegkisasszonyokat, a legnagyobb ámulatban.

— Megboszulom magamat — mondta a Hold főherczegkisasszony.

S társnőivel együtt haragosan elhagyta a királyi palotát.

Ismét elmult egy év, s a király ujra maga elé hivatta Lionardo herczeget. Ezuttal nagyon komolyan beszélt hozzá; elmondta, hogy minden áron meg kell nősúlnie, nehogy a királyi családnak magva szakadjon, mert ebben az esetben a trónt és az országot ellenségei foglalnák el.

— De én nem akarok megnősúlni, — makacskodott a herczeg.

— És miért nem? — kérdezte a király.

— Mert nekem senki sem tetszik.

A király csaknem a haját tépte boszúságában, de elhatározta, hogy még egy próbát tesz.

Most már országán kivúl kerestette ki a földkerekség leg-

szebb tizenkét királykisasszonyát és valamennyit meghívta udvarába, hol fényes ünnepségeket rendezett. Azt hitte, hogy ezek közt bizonyára akad valaki, a ki fiának megtetszik, mert a meghivottak közt ott volt a Nap herczegkisasszony is, a ki oly ragyogó szép volt, hogy szinte elvakította a szemet.

Nem is a palota termeiben tartották meg az ünnepet, hanem kint a várkastély parkos kertjében, a hol a szabad verőfényes ég alatt, a kábító illatú virágok és sűrűen lombos fák közt a meghívott herczegkisasszonyok olyanok voltak, mintha tündérek lettek volna. Es mikor a király, meg a királynő jöttek lefelé a lépcsőkön, össze néztek és szemükkel intettek egymásnak, mert mind a ketten azt gondolták:

— No, ezek közűl bizonyosan fog választani.

Maga Lionardo herczeg is bámulva állott meg a gyönyörű szép kertben, a mely olyan volt, mint egy paradicsom, benne a sok szép herczegkisasszonynyal, kiket az udvarhölgyek és apródok egész serege rajongott körűl.

De azért most sem állott szóba egyikkel sem, végig nézte valamennyit, s aztán megállt a Nap főherczegkisasszony előtt; a főherczegkisasszony pedig nyájasan mosolygott a királyfira, és most már szentűl hitte, hogy megtetszett neki. De Lionardo herczeg vállat vont és csak annyit mondott:

— Nincsenek szárnyai; nem tetszik.

A király, a királynő és az összes herczegkisasszonyok ugy álltak ott csodálkozásukban, mintha kőszoborrá változtak volna; a Nap főherczegkisasszony keserves sírásra fakadt e fájó sértés miatt, és megesküdött, hogy megboszúlja magát.

Maga a király rettenetes haragra gyúladt fiának magaviselete miatt, s ha Lionardo herczeg nem lett volna egyetlen fia és trónjának egyedűli örököse, talán meg is ölette volna. De a királynő lecsillapította férjét, mert azt sejtette, hogy fia valami titkot rejteget előtte, s elhatározta, hogy annak nyomára jut.

Elkezdte tehát megfigyelni Lionardo herczeget, még pedig ugy, hogy ennek tudomása sem volt róla; követte lépteit, ha kisétált, ha pedig szobájába zárkózott, akkor a kulcslyukon leste, hogy mit mivel. Észrevette, hogy a királyfi nagyon gyakran visszavonul szobájába, s ilyenkor senkit sem ereszt be magához.

Egy ilyen alkalommal a királynő lassan a fia után sompolygott és megállt az ajtó előtt; lehajolt, hogy benézzen a kulcslyukon, de semmit sem láthatott, mert az ajtó belső, nehéz bársony függönyei elzárták a kilátást. Ekkor a királynő odaszorította fülét a kulcslyukhoz és hallgatózott. A szobából halk énekszó és csendes, andalító zene hallatszott ki, közben pedig néha a királyfi is beszélgetett; pedig a királynő tudta, hogy fia egyedül ment be szobájába, a hol senki sem volt az előtt sem.

Nem tudta mire vélni a dolgot, és nyomára akarván jutni a titoknak, más nap fia távollétében egy kis lyukat vágatott a szoba falán, hogy azon keresztül mindent kényelmesen láthasson, a mi fia szobájában történik. És szándékát elmondta a királynak is, a ki megigérte, hogy egész udvarával jelen lesz fia titkának leleplezésén.

És csakugyan, alig hogy megebédeltek, a királyfi azonnal vissza vonult szobájába; a király, a királynő s az egész udvar pedig szép csöndben behúzódtak a szoba melletti terembe és izgatottan várták a történendőket.

Lionardo herczeg, szobájába érve, hivó hangon szólt:

— Pillangócska, Pillangócska.

Esdő szavára egy barna lepke, mely addig az ablak sötétszínű függönyén pihent, egyszerre szárnyra kelt, s miután többször körülröpdöste a herczeget, leszállt az egyik karosszékre. A királyfi ekkor meggyújtott egy gyertyát, odatartotta a lepke szárnyaihoz, mire az, mintegy varázsütésre, hirtelen tündérszép

leánykává változott át; hófehér vállaiból pedig két csodálatosan tarka és gyönyörű szárny nőtt ki.

Lionardo herczeg, miután egy darabig szótlanúl bámulta a tündért, elővette lantját és Pillangócskának adta, a ki azonnal elkezdett rajta játszani és oly szépen, szivhez szólóan énekelt hozzá, hogy öröm és gyönyörűség volt hallgatni.

A királyfi magáról megfeledkezve hallgatta a dalt és a zenét, melynek szépségében úgy elmerült, mintha nem is ezen a világon élt volna; édes merengéséből csak akkor rezzent föl, mikor a dal, és a zene elhallgatott; de aztán rögtön esdőleg fordult a csodaszép tündérhez:

— Pillangócska, kérlek, énekelj még.

És Pillangócska énekelt ujra, tovább, egészen addig, míg beesteledett és vacsorára csöngettek a királyi kastélyban. Ekkor ismét átváltozott lepkévé és visszaröpült az ablak-függönyre; a királyfi pedig fölkereste szüleit, hogy velük az asztalhoz üljön.

Három éve volt már, hogy Lionardo herczeg minden szabad idejét szobájában, Pillangócska társaságában tölte el; de ezt a titkát nem mondta és nem is mondhatta el senkinek, mert különben a varázs megszűnt volna és Pillangócskának vissza kellett volna térnie a tündérek közé.

A királyfi minden este, mielőtt elváltak, gyöngéden megkérdezte Pillangócskát, akar-e neje lenni.

— Szivesen, — felelt Pillangócska; — de mihelyest meg volt az eljegyzés, én azonnal visszarepülök országomba, s neked értem kell jönnöd, ha ide akarsz hozni.

— Hát elmegyek érted.

— Oh, az nem olyan könnyű ám. Hogy az én országomba érj, három évig, három hónapig és három napig kell utaznod, még pedig úgy, hogy ezen idő alatt sem megállanod, sem hátra fordúlnod nem szabad; mert akár megállsz, akár hátra fordulsz, egyszerre megint csak ott vagy, a honnan kiindúltál, és újra kezdheted az utazást.

— Se' hátra nem fordúlok, se' meg nem állok, — fogadkozott a királyfi; — de most még nem akarom, hogy elröpűlj: azért hát maradjunk egy ideig még így, a hogy vagyunk, mert egy napig sem élhetnék a nélkűl, hogy ne lássalak.

Egy délután, mialatt Pillangócska énekelt, valami különös zajt hallottak az ajtó mögött.

Pillangócska azonnal elnémúlt és úgy elkezdett reszketni, mint a nyárfalevél.

— Veszély fenyeget bennünket, — rebegte ijedten.

Lionardo fölkelt, odament az ajtóhoz, és kinézett, de nem látott semmit.

— Ne félj semmit, — szólt visszatérve; — nincs ott senki.

— Veszély fenyeget bennünket, — ismételte Pillangócska; — magam miatt nem aggódom, mert én hazarepülök, hanem mi lesz veled?

E pillanatban nagy robajjal fölszakították az ajtót, s a király, a királynő és az egész kiséret belépett a terembe.

A bűbájos igézet egyszerre megszűnt, mintha álom lett volna; Pillangócska rögtön megint lepkévé változott, és gyorsan, mint a villám, kirepült a nyitott ablakon. A királyfi pedig

lesujtva roskadt le egy székre és fájdalmasan zokogott nehéz bánatában.

— Most már értem, miért nem akartál megnősülni, — mondta haragosan a király. — De — tette hozzá fenyegetőleg, — jegyezd meg magadnak, hogy egy év alatt vagy megnősülsz, vagy pedig nem ismerlek el többé fiamnak.

Lionardo herczeg a nagy zokogástól szólni sem birt, s mikor mindnyájan eltávoztak, az éj beálltával titkon kiszökött a palotából, és neki indúlt a nagy világnak, hogy fölkeresse Pillangócskát a tündérországban.

Ment, mendegélt fáradhatatlanúl Kelet felé; arra, a honnan a szellő balzsamos virágok édes illatát hozta feléje; arra, a hol a szép himes pillangók kergetőztek a ragyogó verőfényben, csókolgatva a szeliden hajlongó szép virágokat.

Már elmult három hosszú év és még csak három hónap és három nap hiányzott, hogy Lionardo herceg befejezze utazását és célhoz érjen. Boldog is volt nagyon, ujjain számlálta a napokat, mert már alig várta, hogy Pillangócskát viszontláthassa. Ekkor érkezett el a Méhek országába, de itt már olyan fáradt és éhes volt, hogy alig birt a lábán állani.

Ebben a különös országban a házak falai mind lépes mézből épültek; a templomok tornyai sárga czukorból, a butorok csokoládéból voltak, az utczákon pedig mindenfelé nagy diadalívek

voltak fölállítva finom mandula-tortából. A lakosok pedig, a merre csak ment, kifutottak elébe az utczára, és szép czukortányérokon hoztak neki jobbnál jobb süteményeket, kérve és kínálva őt, hogy kóstolja meg.

Szegény királyfi még akkor is nehezen tudott volna ellentállni a kísértésnek, ha nem lett volna éhes; de így meg épen nem tudta legyőzni a fáradságot és az éhséget, mely gyötörte. Megállt tehát és nagy móhon megevett egy cukros gesztenyét. De aztán rögtön keservesen megbánta gyengeségét, mert mikor ujra el akart indúlni, azt vette észre, hogy megint csak visszakerült oda, a hol ezelőtt három évvel volt: atyja országának a határára.

Ujra kezdhette tehát a keserves utazást, melynek már csaknem a végén volt. Meg is indúlt megint, és ment, mendegélt fáradhatatlanúl, biztatva magát a boldogság reményével, hogy el ne csüggedjen a nehéz vándorlásban. Már elmult három év és három hónap, de Lionardo herceg egy percre sem állt meg pihenni, nehogy ismét meghíusitsa az utazás eredményét. Csak nehezen vánszorgott tovább, annyira megtörte a hosszú vándorlás és már egészen közel volt céljához, mikor utjában nagy tömeg néppel találkozott; ezek mind egy szarvasvadászathoz siettek, melyet a király tartott, nagyszámú udvara kiséretében.

Lionardo herceg maga is szenvedélyes vadász volt, és mikor meglátta a királyi vadakat, a mint szélsebesen vágtattak végig a pázsitos mezőn, egyszerre kedvet kapott a szarvasok üldözésére és a vadásztársasághoz csatlakozott. Szerencsésen el is ejtette a legszebb szarvast, úgy hogy mindenki csodálta és dícsérte kiváló ügyességét: de mit ért mindez, ha a vadászat végeztével megint csak ott volt, a honnan legelőször kiindúlt, és ismét ujra kezdhette utazását.

A királyfi azonban még most sem csüggedt el, és harmadszor is neki vágott az utnak, de ezuttal szilárdan föltette magá-

ban, hogy semmiféle kisértésnek nem fog engedni, hanem egyenesen és rendületlenül halad kitűzött célja felé. És hogy ne legyen semmi, a mi utjában föltartóztathassa, sok, sok élelmi szert vitt magával és egészen vasba öltözött, fejére pedig sisakot tett, hogy minél kevesebbet lásson és halljon abból, a mi körülötte történik.

Aztán megindúlt, és ment, mendegélt lankadatlanúl, egészen addig, míg a Pillangók országának határához el nem érkezett.

Ez a tündérország pedig egy magas hegy lejtőjén volt, a melynek égbemeredő csúcsán örökös hó és jég között dúlt a rideg tél, míg lábánál, a völgy ölében, rózsák közt nyitott a tavasz. Köröskörűl a legragyogóbb színű tarka pillangók ezrei röpködtek, le-leszállva az édes illatú virágokra, melyek balzsamossá tették a levegőt.

A ki pedig ebbe a paradicsomi völgybe akart jutni, annak előbb egy mély, meredek sziklahasadékon kellett átugrania, mely védő sánc gyanánt vette körűl az egész országot.

Mikor Lionardo herceg odaért a szédületes örvény elé, egy pillanatra visszahökkent és gondolkozóba esett; de aztán eszébe jutott Pillangócska, és erre hirtelen elszánta magát. Neki iramodott az ároknak, és nagyot

ugrott . . . . de elhibázta az ugrást, és hanyatt-homlok zuhant lefelé a feneketlen mélységbe.

Szerencséjére a kardkötője megakadt egy kiálló szirtben, s ő ott maradt függve, ájultan, összetörve a nagy esésben. Mikor végre felocsúdott, nehezen fölkúszott a szirtre, és biztonságban lévén, megkísértette, hogy fölmászszék a hegyen, a Pillangók országába.

De a hegy nagyon meredek volt; szegény Lionardo herceg hiába kutatott egyetlen repedés, vagy kapaszkodó-fok után: a sziklaszirt oldala olyan síma és egyenes volt, mint a tükör. Látván, hogy nem tud feljutni, s hogy minden fáradsága kárba veszett, keserves zokogásra fakadt.

Épen akkor keringett a feje fölött egy óriási griffmadár, mely egész tulkot vitt haza fiainak vacsorára. Meglibbentette nagy, vitorlaszárnyait, s leszállt hozzá a szirtre.

— Miért sirsz, királyi herceg, — kérdezte tőle.

A királyfi nagy keservesen elpanaszolta a baját, s a jószívű griffmadár nagyon megsajnálta.

— Ülj föl a hátamra, — biztatta a királyfit.

Ez pedig fölült. Ekkor a griffmadár kiterjesztette óriási szárnyait, és csattogva kezdett fölfelé emelkedni. De nem vitte be a királyfit a Pillangók országába, mert nem volt szabad áttörnie a varázsos övet, mely a paradicsomkertet körülvette, hanem csak ott tette le Lionardo herceget, a szakadék partján, a honnan ez az első szerencsétlen ugrást megkisértette.

— És most mit tegyek? — kérdezte a királyfi bánatosan a griffmadártól. — Segíts rajtam, és mutasd meg az utat, melyen a Pillangók országába bejuthatok.

— En nem tudom; hanem kérj tanácsot a legelső kigyótól, mely utadba kerül.

Ezzel ujra szárnyra kelt, és tovább röpült. Kevéssel később aztán Lionardo herceg csakugyan észrevett egy hosszú kigyót, a mely lassan csúszott feléje a fűben.

— Segíts rajtam, — könyörgött hozzá.

A kigyó egészen odakúszott az örvény széléhez, ott összehúzta magát, aztán egy hirtelen lendülettel egész testét átvetette a mély hegyszakadékon.

— Lépj a farkam végére, — szólt ekkor.

Lionardo herceg rá is lépett, mire a kigyó teste egész hosszában megmerevedett és hid gyanánt szolgált a hercegnek.

Végre valahára tehát célnál volt. Óvatosan átment a hidon, s a tulsó partra érve, hálásan megköszönte a kigyó szivességét.

Ekkor, mintha titkos parancsszóra történt volna, az aranyos, ezüstös szárnyú tarka pillangók ezrei egyszerre fölkerekedtek a virágos mezőkről és vidáman repdesve körülrajzották Lionardo herceget. Köröskörül, a ragyogó verőfényben, mintha megannyi apró tündérek lettek volna, szálltak, repestek a szebbnél szebb lepkék, csókolgatva a királyfi arcát, letelepedve ruhájára, kezére, mintha üdvözölni akarták volna országukban.

Aztán hirtelen ismét fölreppentek, s egymásba kapaszkodva, hoszszú sorrá fonódtak a levegőben, mutatva az utat Lionardo hercegnek, hogy merre menjen.

Az út pedig egy kristályos habokkal csergedező, hűvös patak mentén vezetett, a melynek tiszta habjai pajkosan csókolgatták a partról belehajló szép virágokat. A langyos tavaszi levegő pedig szinte kábító volt a csodálatos szépségű virágok balzsamos illatától; a merre pedig a herceg ment, gyönyörű diadalivek emelkedtek, szebbnél szebb rózsákból és más élő virágokból.

Végre egy gyönyörű, kerek formájú tündérpalotához ért, melynek szellős oszlopcsarnokát zöld felfutó és tarka virágok ezrei kanyarogták be; ez volt Pillangócska palotája.

Mihelyest Lionardo herceg odaért azonnal hívta:

— Pillangócska, jer ki, Pillangócska. Én vagyok itt; a te szerető herceged.

És csakugyan kiröpült a palotából egy tündérszép lepke, a

— Azért jöttem, hogy elvegyelek feleségül. — (145. lap.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

mely szebb, ragyogóbb volt, mint a többi valamennyi; és szelíden odaszállt a királyfi vállára.

— Azért jöttem, hogy elvegyelek feleségül, — szólt a királyfi.

Ebben a pillanatban a varázs megtört, s a pillangóból azonnal gyönyörű szép királykisasszony lett; de a szárnyai, két szépen ragyogó, színarany szárny, megmaradtak, és hófehér vállait ékesítették.

— Most már menjünk haza, — mondta Lionardo herceg.

Előbb még ki kell békítened azokat a főhercegkisasszonyokat, a kiket miattam visszautasítottál, s a kik ezért bosszút esküdtek.

— De hogyan? — kérdezte a királyfi.

— Látogassuk meg őket együtt, és béküljünk ki velük, — mondta Pillangócska.

— Nagyon szívesen, — felelt a királyfi.

Ekkor Pillangócska megparancsolta, hogy minden lepke készülödjék az utazásra.

A tündérszép virágpalotát átalakitották gyönyörű virágoskosárkává, a melybe Pillangócska és a herceg kényelmesen beleülhettek; aztán a sok millió lepke körülvette az ujmódi kocsit és szárnyaikkal addig csapkodtak a levegőben, mig fölemelték és magukkal vitték.

A merre csak mentek, a városokban és falvakban, mindenfelé kicsődült a nép és ámúlva nézte ezt a különös menyekzői fogatot, a mely távolról olyan volt, mint egy óriási, ezerszárnyú madár; mikor pedig a fejük fölött szállott el, olyan volt, hogy senki sem láthatta csodálkozás nélkül.

Pillangócska és Lionardo herceg ott ültek hátradőlve a virágos kosárkában, az édes illatú rózsák, ibolyák és sok ezer virág között, s köröskörül a sokszinú, ragyogó szárnyú aranyos és ezüstös pompában csillogó pillangók ezrei csodálatosan szép felhőbe burkolták a különös párt. Néha-néha egy-egy virágszál

lehullott a földre, s a legszebb hölgyek és a legbátrabb lovagok vetélkedtek egymással, hogy birtokába jussanak; néha-néha egy-egy kifáradt lepke is alászállt, hogy kipihenje magát, s ujult erővel legyen társai segítségére.

Midőn megérkeztek oda, a hol a Nap hercegkisasszony atyja uralkodott, Lionardo herceg és Pilangócska kiszálltak a virágkosárból. Előbb azonban kiválasztották a legszebb rózsát, és miután mélyen meghajoltak előtte, Lionardo herceg ily szavak kíséretében nyujtotta át neki a gyögyörű virágot:

— Fogadd jó szívvel ezt a csekélységet, és bocsáss meg nekem, hogy visszautasítottalak. Holnap reggel ide érkezik Kelet-India császárja és megkéri a kezedet. En nem tehettem, mert szívemet és szavamat már előbb lekötöttem Pillangócskának.

A Nap főhercegkisasszony pedig, kiengesztelődése jeléül, legfényesebb sugaraival aranyozta be a boldog párt; ők aztán ismét visszaültek a kosárkába és tovább folytatták útjokat.

Nemsokára eljutottak a Hold főhercegkisasszony birodalmába s itt ismét kiszálltak, hogy előtte tisztelegjenek; de előbb kiválasztották a legszebb kaméliát, melyet Lionardo herceg ily szavak kíséretében nyujtott át a főhercegkisasszonynak:

— Bocsáss meg nekem, hogy visszautasítottalak, de akkor már Pillangócska a jegyesem volt. Holnap reggel ide érkezik a marokkói szultán és megkéri a kezedet; te pedig fogadd el ezt a szerény virágot, a melyet kibékülésünk zálogául ajánlok föl neked.

A Hold főhercegkisasszony elfogadta a kaméliát, s bocsánata jeléül legragyogóbb sugaraival ezüstözte be a boldog párt; ők aztán ismét visszaültek a kosárkába és folytatták útjokat.

Midőn elérkeztek a Csillag főhercegkisasszony palotájához, ismét leszálltak, s Lionardo herceg egy gyönyörű szekfűt nyujtott át neki, kérve, hogy bocsássa meg, ha ellene vétett:

— Feledd el, hogy megsértettelek, de nem tehettem máskép,

mert akkor már Pillangócskát szerettem. Ezt a szerény virágot azért ajánlom föl neked, hogy add azt át a szaracénok fejedelmének, a ki holnap ide érkezik, hogy megkérje a kezedet.

A főhercegkisasszony jó szívvel fogadta el a béke zálogát, és kiengesztelődése jeléül homlokon csókolta Pillangócskát. Erre hirtelen fényes ragyogás támadt Pillangócska homlokán: egy gyönyörű csillag maradt ott, mely, mintha bűbájos diadém lett volna, száz ágra szórta szét ragyogó sugarait.

Pillangócska most még ezerszerte szebb lett, mint azelőtt volt; alig lehetett ráismerni, s a ki ránézett, egyszerre meg volt igézve a tündér kedves szépségétől.

Ujra fölszálltak tehát a virágkosárba és most már egyenesen hazafelé tartottak, Lionardo herceg szüleihez.

Soká, soká repültek a levegőben, míg végre a királyi palotához értek. Az öreg királyt és a királynőt szomorú gyászba borúlva találták; keservesen siratták Lionardo herceget, kiről azt hitték, hogy meghalt, és nem volt nyugodalmuk, mert saját magukat vádolták egyetlen gyermekük pusztulásáért. Mikor aztán meglátták Lionardo herceget, a mint kiszáll a gyönyörű virágkosárkából és maga után kiemeli abból a szépséges tündérkét, nem mertek hinni szemeiknek, és édes könnyeket sírtak örömükben.

Tárt karokkal, szerető szívvel fogadták az ifjú párt; mindent megbocsátottak Lionardo hercegnek, és leányukká fogadták Pillangócskát is, a kit rövid időn nagyon megszerettek. Mert Pillangócska gyöngéd, figyelmes és előzékeny volt az öreg királyi párhoz; ha valamit kértek tőle, meglibbentette aranyos szárnyacskáit és gyorsan, mint a gondolat, kiszolgálta őket. Úgy, hogy végre a király és a királynő maga, nem győzték eléggé dícsérni Lionardo herceget, a miért olyan feleséget keresett, a kinek szárnya is van.

Nemsokára aztán megtartották az esküvőt és a lakodalmat

is; hetedhét országra szóló fényes ünnepség volt az, melyben a Nap, a Hold és a Csillag főhercegkisasszonyok is részt vettek, csakhogy akkor már mind asszonyok és királynők voltak. Én is arra jártam, mikor a dáridó épen a legjavát járta; ott hallottam ezt a kis mesét, de már a vacsora vége felé, és mivel nagyon álmos voltam, nem tudom, hogy nem feledtem-e ki belőle valamit? A ki jobban tudja, mondja el jobban; nekem csak ennyit mondtak: én se' hozzá nem tettem, sem el nem vettem belőle.

KÖNYV-
TÁRA

